

U K R A I N I A N

Basic Course

Volume XX

Lessons 151-158

June 1956

Army Language School
Presidio of Monterey, California



Тарас Шевченко. Автопортрет. Олія. 1839.

ЧАСТИНА І.

НАЙГОЛОВНІШІ ВІДОМОСТІ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРІ І МИСТЕЦТВА.

5. Тарас Шевченко.

Українське відродження, що почалося від часу літературної діяльності Котляревського, досягло свого найвищого розвитку в творчості Тараса Шевченка. Шевченко був найбільшим українським поетом усіх часів і однією з найбільших постатей (фігур) української історії взагалі.

Тарас Григорович Шевченко народився 9-го березня 1814 р. в родині бідного селянина-кріпака на Київщині. Він дуже рано став сиротою і його дитинство було дуже тяжке й сумне. Ще тоді, коли він був маленьким хлопцем, виявилося, що він був дуже задібний до мистецтва, але він не мав змоги (можливості) вчитися і мусив бути то¹ пастухом чужої худоби, то¹ слугою в маєтку пана-поміщика. Перемагаючи різні труднощі, він сам навчився читати й писати, а також дуже добре малював. Коли він був юнаком, той поміщик, у якого він був слугою, взяв його зі собою до столиці Росії - Петербургу. Там хлопець випадково познайомився з одним художником, що вчився в Академії Мистецтв. Він познайомив Шевченка з видатними художниками й поетами, які звернули увагу на великий талант Шевченка. Вони викупили його з кріпакської неволі за дві з половиною тисячі карбованців і влаштували його вчитися

в Академії Мистецтв, яку він і закінчив з великим успіхом. Ше тоді, коли він був студентом, Шевченко почав писати вірші українською мовою. В 1840 р. вийшла з друку² його книжка віршів і поэм під заголовком "Кобзар". Ця книжка дала йому славу найкращого українського поета.

Коли Шевченко повернувся в Україну, він став жити в Києві, де опинився в самому центрі українського культурного і політичного життя. В 1845 р. в Києві вийшла таємна українська організація, що називалася "Братство Святого Кирила і Мефодія". Ця організація мала своєю метбою боротьбу за визволення України і всіх інших слов'янських народів з-під влади Росії та утворення вільної спілки слов'янських держав. Шевченко став активним членом цієї організації, висловлюючи її революційні ідеї в своїх поетичних творах. В 1847 р. ця організація була викрита російською поліцією і Шевченко був арештований разом з іншими. Російський цар Микола Перший сам особисто дав наказ - покарати Шевченка найсуровіше: заслати його на десять років у дикий пустелі Казахстану і заборонити писати й малювати.

Десять років Шевченко тяжко мучився на засланні³. А коли після того його було звільнено, йому було заборнено повернутися в Україну. Тяжко хворий Шевченко жив у Петербурзі, де й помер 10-го березня 1861 р.

Найвидатніші твори Шевченка такі: велика поема "Гайдамаки", поеми - "Катерина", "Наймичка", "Сон", "Кавказ", "Неофіти",

"Великий льох" та інші. Всі поезії Шевченка, зібрані в книзі "Кобзар" - це найкращі зразки української поезії. В своїй поезії Шевченко підніс українську літературну мову 19-го ст. на найвищий рівень. Зміст його творів - це найкращий вислів думки, настрою, бажань і праґнень всього українського наріду. За це українці шанують Шевченка не тільки як геніального поета, але і як свого національного пророка та духовного провідника.

Вислови:

1. то пастухом, то слугою - at times he was a herdsboy
at other a servant
2. вийти з друку - to be published
3. на засланні - in banishment, in exile



Фото 1850-их років.



Пам'ятник Тарасові Шевченкові у Києві.

THE MESSANGER,
(Зв'язковий /посильний/)

VOCABULARY.

адресований, -а,-е,-и	- addressed
багно	- mud, ooze
баран	- ram, sheep
бик	- bull
брильянт (діамант)	- diamond
булка	- loaf (white bread), bun
бульдог	- bulldog
выйзд	- exit
вузол зв'язку батальйону	- battalion message center
головний шлях підвозу	- main supply route
грязь (болото)	- mud, slush (bog, swamp)
елеватор	- elevator
загрузати - загрузнути	- to bog down, get stuck
замінити - замінити	- to substitute, to replace
заступати - заступити	- to shield; to replace, to substitute
ЗІС (авто зроблене на заводі імені Сталіна)	- ZIS (car made at Stalin's factory)
кандидат партії	- Party candidate
колгоспний, -а,-е,-и	- kolhosp (collective farm)

комсомол (Комунистичний Союз Молоді)	- Komsomol (The Young Communist League)
круча	- precipice, steep slope
на півдорбі	- halfway
насамперед	- first of all, to begin with, in the first place
нашвидку́ (нашвидку́ч)	- hastily, hurriedly; slap-dash
обстановка	- situation
передовий склад	- forward supply dump
підвіз	- supply (by transport)
ПНШ - 1 (помічник начальника штабу)	- S-3
ПНШ - 2	- S-2 (Assistant Chief of Staff - 2)
поворот	- turn
поїздка	- trip
поспішно (спішно)	- hastily, in a hurry
профспілка (професійна спілка)	- trade union, labor union
радгосп (радянське господар- ство)	- state farm
свідчення (показання)	- testimony
схема	- scheme, diagram, set-up, sketch
схема обстановки	- situation (overlay) diagram

1. Q. Before anything else, sergeant, let me know in which organizations you held a membership card.
- A. Був тільки членом профспілки сільськогосподарських робітників.
2. Q. I heard you were a party candidate.
- A. Це неправда. Я навіть в комсомолі не був.
3. Q. Were you working on a state farm before the army?
- A. Ні, я працював на елеваторі, вkontорі.
4. Q. Elevator for wheat from state farms?
- A. Приймав переважно колгоспне зерно. В нашому районі був тільки один радгосп.
5. Q. O.K. And now tell us what are your duties in the battalion?
- A. Я шофер вузла зв'язку батальйону.
6. Q. And what do you do, drive the personnel or deliver messages?
- A. Інколи вожу куди-небудь старшину або ад'ютанта. Однак, моє головне заняття - їздити з щоденними донесеннями й
- Скажіть мені, сержанте, насамперед (перш за все) членом яких організацій ви були?
- I was only a member of a farm labor union.
- Мені говорили, що ви були кандидатом партії.
- That's not true. I haven't been even in Komsomol (Young Communist League).
- До армії ви працювали в радгоспі?
- No, I was working in the office, at the elevator.
- Елеватор приймав хліб з радгоспів?
- We received grain mainly from a kolhosp (collective farm). There was only one state farm in our region.
- Гарбізд. А тепер скажіть нам, які ваші обов'язки в батальйоні.
- I'm the driver in the battalion message center.
- І що ви робите - возите людей, чи доставляєте донесення?
- Sometimes I take the sergeant-major or the adjutant someplace. However my main job is to drive with the daily messages and orders originating

розпорядженнями, що виходять з нашого Са-
тальйону.

from our Battalion.

7. Q. Do you deliver everything only to command posts?

A. Так, на КП робти і поблку.

Ви везете все тільки на командині пункти?

8. Q. Only to C.P.s or also to headquarters?

A. Все на КП, за винятком моїх поїздок в штаб нашого батальйону.

Yes, to the company and regimental C.P.s.

Тільки на КП, чи також і в штаби?*

9. Q. How many times a day do you deliver this mail?

A. Звичайно один раз, але інколи я роблю дві й більше поїздок. Це буває, коли треба що-небудь доставити поспішно (спішно).

All are to forward C.P.s except for my trip to battalion headquarters.

Скільки разів на день ви доставляєте цю пошту?

Once usually, but sometimes I make two or more trips. That happens when it is necessary to deliver something in a hurry.

10. Q. For example?

A. Наприклад схеми обстановки або свідчення (показання) полонених.

Наприклад?

For example situation overlays or prisoner of war reports.

11. Q. To whom are all of these documents usually addressed?

A. В роти, звичайно, командирам рот. А в полк, головним чином (переважно), ПНШ-1, ПНШ-2 або командиріві поблку.

Кому, звичайно, адресовані ці документи?

Those to the companies are usually for the company commander. And those to regimental commander.

"УП" in the Soviet Army is always a forward tactical installation.
"штаб" is always a rear echelon headquarters or command post.

12. Q. Do you have any other duties?

A. Вночі я ходжу в караул або заступаю (заміняю) чергового телефоніста. Начальник зв'язку вчив мене працювати з радіо, щоб я міг працювати як радист.

13. Q. Working with a radio you had to know the code names of the various sub units in your regiment. What was the code name of your battalion yesterday?

A. "Бульдог".

14. Q. What were the code names of regiment and of the companies in your battalion?

A. Полк - "Баран". Роти 1-а, 2-а, 3-я й кулеметна мали відповідно позивні "Брильянт", "Бик", "Боксер" і "Булка".

15. Q. Where is your battalion headquarters located?

A. Приблизно на півдорозі між передовим складом і переднім краєм оборони.

16. Q. Where exactly?

A. В землянці біля Орлиної кручі.

Чи маєте ви ще які-небудь обов'язки?

At night I go on guard or substitute for the duty switchboard operator. The communication chief was also teaching me radio work so I could work as a radio operator.

Працюючи на радіо, ви му-
сили знати позивні різних
підрозділів вашого полку.
Який був позивний вашого
батальйону вчора?

"Bulldog".

Які позивні полку й рот
вашого батальйону?

Regiment is "Baran". The 1st,
2nd, 3rd and machine gun
companies respectively had
the code names of "Brilliant",
"Byk", "Bokser" and "Bulka".

Де знаходитьться штаб
вашого батальйону?

It's about halfway between
the forward supply dump and
the main line of resistance.

Де саме (де якраз)?

In a dugout near Orlyna
precipice.

17. Q. Where is your regimental C.P. located?

A. Це приблизно метрів 800 на північ відож головного шляху підв'язу, ліворуч від дороги.

18. Q. Are there any bridges on the main supply route?

A. 6 два. Один приблизно за 50 метрів від виїзду на головний шлях підв'язу, а другий - якраз перед поворотом на дорогу до КП полку.

19. Q. Are these bridges wood, steel, concrete, or ponton?

A. Перший pontонний, другий дерев'яний.

20. Q. What weight can these bridges support?

A. Перший збудований нашвидку (нашвидкуруч) і не може витримувати танків.

21. Q. How do you know that?

A. Я бачив, як вони переходили річку вбірд у цьому місці.

22. Q. And the other bridge?

A. Другий міст придатний для кожного руху. Навіть наші 8-ми дюймові гаубиці користуються ним.

де знаходиться КП вашого полку?

It's about 800 meters to the north along the main supply route to the left of the road.

Чи на головному шляху підв'язу є мости?

There are two. One is approximately 50 meters before you come to the main supply route and the other just before the turn off to the regimental C.P. road.

Це мости дерев'яні, залізяні, бетонні, чи монтовані?

The first one is ponton, and the second is wooden.

Які вантажі можуть ці мости витримати?

The first one was constructed hastily and it can't support tanks.

Звідки ви це знаєте?

Because I've seen them fording the stream at that point.

А другий міст?

The other bridge is suitable for any traffic. Even our 8 inch howitzers use it.

23. Q. What is the road condition?
Would the vehicles get stuck
there in rainy weather?

В якому стані дорога?
Чи загрузають машини
на ній в домову погоду?

A. Я ніколи не загрузав,
але зіси довбдиться
інколи витягати з багна
(з грязі).

I've never been stuck, but
the ZIS's have to be pulled
out of the mud sometimes.

P A R T III.

HOMEWORK.

Translate into Ukrainian:

1. The engineer units are setting up a ponton bridge for tanks and artillery.
2. The new rifle is 2 times lighter and \$50.00 cheaper than the old one.
3. My house was destroyed during the first bombing in 1941.
4. World War II was over in August 1945.
5. How old was your brother when he joined the Army?
6. The battle would have been won, had the artillery supported the infantry on time.
7. If the flier stops the motor, the plane will begin to descend.
8. The regiment will begin the attack as soon as the sun rises.
9. The whole male population in the USSR must serve in the Army.
10. The enemy troops were slowly retreating.
11. The captain is very busy. He is interrogating a prisoner of war.
12. Having interrogated the prisoner of war, we sent him to the rear.
13. I want you to be there by nine o'clock.
14. The colonel ordered the 5th company to go to the firing range.
15. Our reconnaissance reported that the 26th Division of the enemy had been withdrawn to the rear.
16. Take /lead/ the prisoner of war to the Headquarters. The major wants to interrogate him.

P A R T IV.

Translation and Conversation.

Translate into Ukrainian:

1. I got caught on the hook.
2. Dogs don't catch mice.
3. Look! I caught something.
4. The hook got caught on something.
5. The colonel caught us in the bar.
6. What lesson did you cover?
7. In the American schools do girls and boys study together or separately?
8. Where are you studying? - I'm studying at ALS.
9. Vasyl is studying arithmetic and Olga is studying history now.
10. What do you study in your school?
11. What are you doing with this monkey? - I'm studying her character and habits.
12. I teach American students to speak Ukrainian.
13. He has taught us already 6 months.
14. Teach me how to play chess.
15. I want to teach you how to dance.

СЛОВНИК - VOCABULARY

братство /с/		fraternity
бронепоїзд /ч/ бронепоїади		armored train
викуповувати - викупити		to redeem; to buy up
викуповую	викуплю	
викуповуєш	викуплюш	
викуповує	викуплють	
викуповуємо	викупимо	
викуповуєте	викупите	
викуповують	викуплять	
відзив/ч/ відзиви		opinion, reference; reply
гениальний, -а, -е, -і	/Adj./	of genius; genius
дивуватися - здивуватися		to wonder; to be astonished
дивується		
дивуєшся		
дивується		
дивуємося		
дивуєтесь		
дивується		
залізо-бетонний, -а, -е, -і	/Adj./	concrete
залізо-бетоновий, -а, -е, -і	/Adj./	concrete
звільнений, -а, -е, -і	/P.P.P./	(set) free; liberated; dismissed
адібний, -а, -е, -і	/Adj./	able; gifted
колода/х/ колоди		log; block
культурний, -а, -е, -і	/Adj./	cultural; cultivated
кріпачький, -а, -е, -і	/Adj./	serf
льох /ч/ льохи		cellar
м'якок /ч/ м'якти		estate
малювати - намалювати		to paint; to picture
малюю		
малюєм		

малює		
малюємо		
малюєте		
малюють		
мучитися		to suffer
мучуся		
мучишся		
мучиться		
мучимося		
мучитеся		
мучаться		
навчатися - навчтися		to learn
навчаюся	навчуся	
навчавшися	навчішися	
навчається	навчиться	
навчаемося	навчимося	
навчаетесь	навчитесь	
навчаються	навчаться	
оптичний, -а, -е, -і	/Adj./	optic
особисто	/Adv./	personal
пастух /ч/		herdsman
пастухи		
підвищення /с/		elevation; promotion
підвищення		
підкріплювати - підкріплити		to strengthen; to reinforce
підкріплюю	підкріплю	
підкріплюеш	підкріплюши	
підкріплює	підкріплють	
підкріплюємо	підкріплюмо	
підкріплюєте	підкріплюте	
підкріплюють	підкріплють	
підсилювати - підсилити		to strengthen
підсилюю	підсилю	
підсилюеш	підсилюши	
підсилює	підсилив	
підсилюємо	підсилимо	
підсилюєте	підсилите	
підсилюють	підсилять	
покладений, -а, -е, -і	/P.P.P./	laid; put; entrusted
поліція /з/		police force
постать /з/		figure
п'єстати		

похідний, -а, -е, -1	/Adj./	march, marching
прагнення /с/ прагнення		aspiration; striving
приціл /ч/ приціли		aim
пропуск /ч/ пропуски		pass, permit
пророк /ч/ пророки		prophet
сирота /х, ч/ сироти		orphan
слуга /ч/ слуги		servant
торкати - торкнути торкаю торкну торкаеш торкнеш торкає торкне торкаємо торкнемо торкаєте торкнете торкають торкнуть		to touch
торкаться-торкнутися торкаюся торкнуся торкаєшся торкнешся торкається торкнеться торкаємося торкнемося торкаєтесь торкнетесь торкаються торкнуться		to touch; to be concerned
укріплюватися - укріпітися укріплююся укріплюса укріплюєшся укріплюмся укріплюється укріпиться укріплюємося укріпимося укріплюєтесь укріпитеся укріплюються укріпляться		to be fortified
установлений, -а, -е, -1	/P.P.P./	established
утворення /с/		creation; formation; organization
художник /ч/ художники		artist; painter

фронтовик /ч/
фронтовики

front fighter

шанувати - вшанувати
шаную
шануеш
шанує
шануємо
шануєте
шанують

to honor; to respect

швець /ч/
швеці

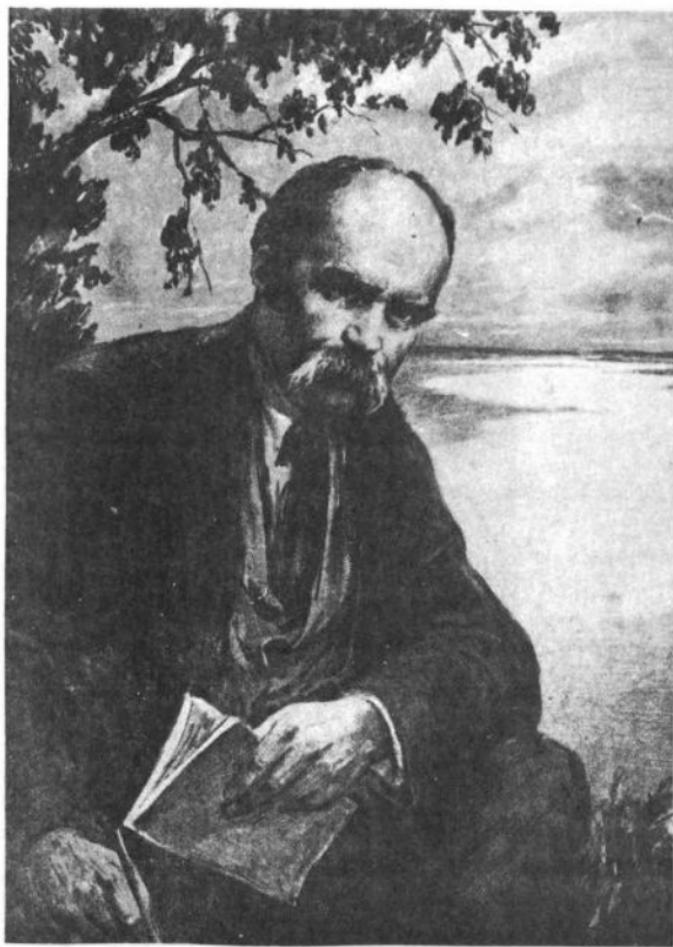
shoemaker; cobbler

щоправда

/Adv./ to tell the truth



Тарас Шевченко. Автопортрет.



Тарас Шевченко. Сучасний малюнок.

U K R A I N I A N

Basic Course

Lesson 152

ЧАСТИНА I.

НАЙГОЛОСНИШІ ВІДОЧОСТІ З УКРАЇНСЬКОЮ ЛІТЕРАТУРУ І ІМСТЕЦТВА.

6. Українська література й мистецтво 19-го століття.

Не зважаючи на те, що в другій половині 19-го сторіччя російський уряд забороняв друкування українських книжок в Україні, українська література в цей час розвивалася далі і здобувала великі успіхи. Українські письменники видавали свої твори¹ закордоном або в Галичині, що перебувала в складі Австро-Угорщини, де українці мали більше національної свободи, ніж українці під Росією.

Після смерті Шевченка дальший розвиток української літератури здійснював поет і письменник Пантелеймон Куліш. Куліш був автором першого великого історичного роману в українській літературі - "Чорна Рада". Він також перший переклав українською мовою твори класиків світової літератури - Шекспіра, Вайрона, Гете та інших. Йому належить також переклад "Біблії" на українську народну мову.

Велике значення в історії української літератури 19 ст. мала письменниця Марія Маркович, що писала під псевдонімом Марко Вовчок. Її називають "українською Бічер Стov". Вона написала книжку під назвою² "Народні оповідання", що була найкращою збіркою оповідань про життя українських селян-кріпаків. Як Шевченко в поезії, Марко Вовчок у прозі будила сумління³ світу проти рабства, яке терпіло українське селянство під Росією.

Найвидатнішими письменниками другої половини 19-го сторіччя були Іван Нечуй-Левицький і Панас Мирний. Вони писали великі повісті й романі з життя всіх верств українського суспільства. З творів Нечуя-Левицького найвідоміші - повість "Микола Джеря" і роман "Хмари", а з творів Панаса Мирного - великий роман "Хіба ревуть волі, як ясла побні?", що вважається найкращим українським романом 19-го сторіччя.

В другій половині 19-го століття досяг величного розвитку також український театр. У цій галузі українського мистецтва найголовнішу роль відіграв⁴ Марко Кропивницький, якого українці називають "батьком українського театру". Він був чудовим актором і режисером, організатором і керівником українського театрального життя, а також письменником-драматургом. Він виховав таких великих майстрів української сцени, як славні українські актори - Марія Заньковецька, Панас Саксаганський і Микола Садовський. Під його впливом і під його керівництвом виріс також найкращий український письменник-драматург Іван Тобілевич, що писав під псевдонімом Карпенко-Карий. Драми й комедії Карпенка-Карого - це найкращі зразки української драматургії 19-го сторіччя.

В кінці 19-го століття величне мистецтво. В цій ділянці здобув найбільшу славу великий український композитор Микола Лисенко. Він створив музику найкращих українських опер - "Наталка Полтавка", "Утопія" і "Тарас Бульба". Він також дав музичну обробку більшості українських народних пісень і поклав на музику багато творів Шевченка.

ВІСЛОВИ

- 1 видавати /відати/ твори/книжки, газети/ - to publish works (books, newspapers)
- 2 книжка /оповідання, фільм/ під назвою - a book (story, film) under the title
- 3 будити сумління - to wake the conscience
- 4 відогравати /відограти/ роль - to play a role
- 5 покласти на музичку - to set to music

ARMORED TROOPS (I).

(Бронетанкові війська)

VOCABULARY.

башта	- tower, turret
баштовий стрілець	- turret gunner
буksир	- tow; tow-rope
взяти на буksир	- to take in tow
виглядати	- to look (like)
виглядати - виглянути	- to peer, to look out
виглядати молодим	- to look young
вихідне положення для атаки	- assault position
влучення /влучання/	- hit
вогнеприпаси /босприпаси/	- munitions, ammunition
водій танка	- tank driver
діватися - подітися	- to disappear
загальний наступ	- general offensive
зайняти вихідне положення для атаки	- to occupy an assault position
збірний пункт	- assembly point
збір	- assemblage, gathering
зорові сигнали	- visual signals
зрізаний, -а, -е, -і	- cut off
корінь	- root
курорт	- health-resort
ланцюг	- chain

мазати - помазати	- to smear, to rub, to lubricate
обладнання	- outfit, equipment
обладнаний, -а,-е,-і	- equipped
пень /пеньок/	- stump, stub
поляна	- clearing
попадання	- hit, hitting the mark
попадати - попасті	- to hit
причіплювати - причепити	- to hitch, to hook, to attach,
прокладати шлях	- to tie on - open up (lead) the way
просіка	- opening, cutting in forest
просування	- advancement
район збору /збирний район/	- assembly area
ракета	- rocket, flare, signal
ранити - поранити	- to wound
санаторія	- sanatorium, health-resort
сигналізувати	- to signal
спилляний, -а,-е,-і	- saw (down, off)
трикутний, -а,-е,-і	- three-cornered, triangular
трикутник	- triangle
тривонний, -а,-е,-і	- three-ton
четирикутний, -а,-е,-і	- four-cornered
четирикутник	- square

1. Q. Sit down. Take a cigarette.
You look better today.
- A. Дікую. Доктор помазав чимсь рану і тепер мені ліпше.
2. Q. In what circumstances were you wounded?
- A. Мій танк мав пряме влучення (попадання) в башту. Оскілком снаряда попав мені в плече.
3. Q. It'll be all right. After the end of the war you'll go to the health-resort.
- A. До курорта й санаторії простили людям даліко.
4. Q. We'll live and see. So your name is Korin; you are a sergeant in the 69th Medium Tank Regiment of the 20th Rifle Division.
- A. Так, З-го взводу, 1-ої роти, I-го батальону.
5. Q. What is your position in the platoon?
- A. Я командир взводу.
6. Q. What type of tanks are in your regiment?
- A. У нас середні танки з гарматами калібру 85 мм.
- Сідайте. Беріть цигарку. Сьогодні ви виглядаєте краще (= маєте кращий вигляд).
- Thank you. The doctor applied something (smeard the wound with something) on the wound and now I feel better.
- При яких обставинах вас поранили?
- My tank received a direct hit on the turret. A shell fragment hit my shoulder.
- Нічого. Після закінчення війни поїдете на курорт.
- It's too far to the health-resort, and sanatorium for the people.
- Погодимо - побачимо. Отже, ваше прізвище Кобрін; ви сержант 69-го полку середніх танків 20-ої стрілецької дивізії.
- Yes, 3rd Platoon, 1st Company, 1st Battalion.
- Які ваші службові обов'язки у взводі?
- I'm the platoon leader.
- Якого типу танки у вашому полку?
- We have medium tanks with 85 mm cannons.

7. Q. How many men are in a tank crew and what are their duties?

A. Всього в команії танка четверо людей: командир танка, баштовий стрілець, водій і помічник водія - він же кулеметник.

8. Q. What mission did you have when you were taken prisoner?

A. Мій взвод і 2-й взвод нашої роти мусили підтримувати піхоту під час загального наступу.

9. Q. How were you to support the infantry?

A. На початку наступу танки прокладали шлях піхоті.

10. Q. And then?

A. Коли танки наблизилися до позицій ворога, вони повинні були зупинитися й вести вогонь по ворогові, доки це не перешкоджало просуванню піхоти.

11. Q. When were the tanks to begin moving again?

A. Зайнявши вихідне положення для атаки, піхота мусила сигналізувати танкам ракетою. За цим сигналом танки мусили припинити вогонь і рухатися вперед.

Скільки в команді танка осіб і які їхні обов'язки?

Altogether there are 4 men in a tank crew: the tank commander; turret gunner; driver, and the assistant driver who is also a machine-gunner.

Яке у вас було завдання, коли вас узяли в полон?

My platoon and the 2nd Platoon of our company were to support the infantry during the general offensive.

Як ви мусили підтримувати піхоту?

At the beginning of the attack the tanks opened up the way for the infantry.

А потім?

When the tanks approached the enemy positions, they were to stop and conduct fire against the enemy as long as that didn't interfere with the infantry advancement.

Коли танки мусили почати рухатися знову?

Having occupied the assault position, the infantry was to signal the tanks with a flare. On this signal the tanks were to cease fire and to move forward.

12. Q. What infantry unit were you to support in this attack?

A. Батальйон.

13. Q. What communications did you have with the other tanks of your platoon?

A. У нас у танках були радіо, схожі на ваші. Ми підтримували зв'язок між танками по радіо й зоровими сигналами.

14. Q. How did you communicate with the other platoon?

A. Ми вживали той же самий спосіб. Для радіо-зв'язку вони мали свій взвідний позивний, а ми свій.

15. Q. Were you at a common assembly point with the other platoon before the beginning of the attack?

A. Так. Там ми повинні були перевірити наші радіо, а також вивчити шлях руху.

16. Q. Where was the common assembly point?

A. Полк призначив нам збірний пункт на поляні (галівчині) в лісі. Туди веде широка просіка.

Який піхотний підрозділ ви мусили підтримувати в цьому наступу?

A battalion.

Який зв'язок ви мали з іншими танками вашого взвіду?

We had radios similar to yours in our tanks. We kept up communications among tanks by radio and visual (optical) signals.

Як ви були зв'язані з іншим взвідом?

We applied the same method. For radio communication they had their own platoon call sign and we had ours.

Чи ви були на своєму збірному пункті з другим взвідом до початку наступу?

Yes. We had to check our radios there, and also study the routes of our movement.

Де був загальний збірний пункт?

The regiment assigned us an assembly point on a clearing in the woods. A wide opening leads there.

17. Q. And how about the stumps.
Aren't they hindering the traffic of tanks?
A. Ні, дерева зрізані (спилені) при самій землі.
18. Q. Are you speaking about the round clearing which is east of the river Elyakucha?
A. Ні, поляна, про яку я говорю, має форму чотирикутника й знаходитьться недалеко від Горіхового Яру.
19. Q. What other vehicles besides tanks did you see at the common assembly point?
A. Переважно тритонні грузовики. Але були також і джипи.
20. Q. What was on these trucks?
A. Ті, що я бачив, були з пальним і вогнеприпасами. Деякі були з харчами.
21. Q. Where is the 1st Platoon of your company?
A. Вся рота пішла в район збору. Перший взвод був у резерві, недалеко від цього району.
- . Q. One question more. What became of the tank which (received) a direct hit?
A пні (пеньки) не переходжали рухові танків?
No, the trees are cut off at the very ground.
- Ви говорите про круглу поляну (галівчину) на схід від річки Елискучої?
- No, the clearing which I'm speaking about has the form of a square (is square) and is located near Horikhiv Yar.
- Які ще машини, крім танків, ви бачили на загальному збірному пункті?
- Mostly 3 ton trucks. But there were also jeeps.
- Що було на цих грузовиках?
- The ones I saw had fuel and ammunition. Some of them had rations.
- де перший взвод вашої роти?
- The entire company went to the assembly area. The 1st Platoon was in reserve not far from that area.
- Ме одне питання. Куди подійся ваш танк, що мав прямий злучення?

22. А. Його причепили ланцюгом до іншого танка (взяли на буксир) і потягли в тил на ремонт.

They hitched it to another tank (they took it in tow) and towed it to the rear for a repair job.

23. Q. You have a repair shop for tanks here?

А хіба ви маєте тут майстерню для ремонту танків?

А. Недалеко в тилу є майстерня.

There is one not far in the rear.

24. Q. Does it have the necessary equipment?

Л. майстерня має потрібне обладнання?

А. Майстерня обладнана за останнім словом техніки.

The shop is equipped according to the last word in technique.

P A R T III.

HOMEWORK.

Translate into Ukrainian:

1. I forgot at what time our company started the offensive.
2. He picked up the leaflet which was written in two languages.
3. The company commander was killed during the assault.
4. I'm sure that we will defeat the enemy.
5. Two enemy divisions were defeated by our troops.
6. The clock is striking twelve.
7. I have been told that this man often beats his children.
8. The boy was punished because he broke an expensive vase.
9. His plane was shot down /knocked down/ by our artillery and he was taken prisoner.
10. My wife makes /sews/ dresses and earns about a hundred dollars a month.
11. I think that this town will be occupied by our troops tomorrow.
12. He took a revolver out of his pocket and fired at me.
13. Take the weapons out of the bag.
14. I have five karbovanetzes left.
15. The river divides our town into two parts. We live on the left bank of the river.
16. I asked him in what units he served during the war, but he didn't answer my question.
17. The assault of the infantry was supported by aviation and tanks.
18. I had to change the tire on the left front wheel.

P A R T IV.

Translation and Conversation.

Transalte into Ukrainian:

1. Who teaches geography in your class?
2. What did you teach in Ukraine?
3. Where did you teach, in school or in a university?
4. He is learning how to swim.
5. He has a good memory; it's easy for him to learn by heart.
6. Which one of you learned this dialogue by heart?
7. Did you finally learn /find out/ her name?
8. I want to learn all about the place where I'm going to work.
9. It seems to me he is wrong.
10. We try to learn these words.
11. When the train stopped, the passengers went out of the cars.
12. He spoke for such a long time that we had to stop him.
13. The policeman stopped the motor-cyclist and fined him.
14. When I come to town, I always stay /stop/ at this hotel.

СЛОВНИК - VOCABULARY

адресований, -а, -е, -і	(P.P.P)	addressed
актор /ч/ актори		actor
багно /с/ багна		mud, dirt, filth marsh tea
баран /ч/ барани		ram
бик /ч/ бики		bull
біблія /х/		Bible
бриллянт /ч/ брильянти		diamond, brilliant
булка /х/ булки		white loaf
бульдог /ч/ бульдоги		bulldog
верства /х/суопільство/ вérсты		stratum
вýїзд /ч/ вýїзди		driving out, departure
гру́знути - загру́знути		to stick, to sink (in the mud)
гру́зну		
гру́зней		
гру́зне		
гру́знемо		
гру́знете		
гру́знутъ		
грязь /и/		mud
д' /ш/, -а, -е, -і	(Adj.)	further, next, following
дамінти /ч/ дамінти		diamond
драматург /ч/ драматури		playwright

драматургія /х/	dramaturgy
друкування /с/	printing
елеватор /ч/	elevator
елеватори	
загрузати - загрузити	
загружаю загрузити	to sink, to stick
загружаєш загрузиш	
загружає загрузите	
загружаємо загрузимо	
загружаєте загрузите	
загружають загрузите	
замінити - замінити	
замінюю замінити	to substitute, to replace
заміняєш заміниш	
заміняє замінить	
заміняємо замінимо	
заміняєте заміните	
заміняють замінить	
заступати - заступити	
заступаю заступлю	to substitute, to replace
заступаєм заступиш	
заступає заступить	
заступаємо заступимо	
заступаєте заступите	
заступають заступлять	
збирка /х/	collection
збирки	
адобувати - адобути	
адобуваю адобути	to get, to obtain, to acquire
адобуваєш адобудеш	
адобуває адобуде	
адобуваємо адобудемо	
адобуваєте адобудете	
адобувають адобудуть	
класик /ч/	classic
класики	
колгоспний, -а, -е, -і (Adj.)	collective, kolhosp's
комедія /х/	comedy
комедії	
композитор /ч/	composer
композитори	

комсомол /ч/		комсомол, The Communist League of Youth
комсомольсько́вий /ч/ комсомольці		комсомоlets, the member of The Communist League of Youth
круча /х/ кручи		steep slope
на са́мперед	(Adv.)	first of all
на швидку	(Adv.)	hastily
обстано́вка /х/		circumstances, furniture
обробка /х/		working up, cultivation
организа́тор /ч/ организатори		organizer
пи́сьменни́ца /х/ пи́сьменни́ці		a woman writer
підві́з /ч/		supply (by transport)
по́вість /х/ по́вісті		story, narrative
поворот /ч/		turn, bend, curve
поїздка /х/ поїздки		journey, voyage
носпі́шно	(Adv.)	promptly, hastily
проза /х/		prose
професійний, -а, -е, -і (Adj.)		trade union
професі́йка /х/ професі́йна спілка / trade union профспілки		trade union
псе́вдоні́м /ч/ псе́вдоні́ми		pseudonym, alias
радгосп /ч/ ради́нське господарство / state farm "госпи"		state farm
«се́р /ч/ режисе́ри		stage director
рома́н /ч/ романі		novel, romance

свідчення /с/		evidence, attestation
спішно	(Adv.)	hastily, promptly
сумління /с/		conscience
схема /х/		scheme
схеми		
театральний, -а, -е, -і (Adj.)		theatre, theatrical
яола		crib, manger

U K R A I N I A N

Basic Course

Lesson 153



ІВАН ФРАНКО

* 15 СЕРПНЯ 1856 — † 28 ТРАВНЯ 1916

НАЙГОЛОВНІШІ ВІДОМОСТІ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
І Й МИСТЕЦТВА.

7. Іван Франко, Леся Українка і Михайло Коцюбинський.

В кінці 19-го і на початку 20-го сторіччя найбільшою постаттю в українській літературі був великий поет, письменник і вчений - Іван Франко. Він народився 15-го серпня 1856-го року в Західній Україні /в Галичині/ в родині сільського коваля. Здобувши вищу філософську освіту в університетах Львова й Відня, Франко присвятив себе¹ виключно літературній і науковій діяльності. Він також брав активну участь в українському підпільному русі, що боровся за визволення України й об'єднання всіх українських земель в одну незалежну державу. За це він був не раз заарештований. Але, не зважаючи ні на що², Франко продовжував свою різноманітну діяльність і стояв у самому центрі всього українського культурного життя аж до своєї смерті 28-го травня 1916-го року.

Літературна творчість Франка надзвичайно багата. Він писав вірші, поеми, оповідання, повісті, драми, історичні й літературно-критичні праці, політичні статті, а також перекладав на українську мову твори світової літератури. З його поетичних творів найвидатніша поема "Мойсей" про біблійного пророка й проповідника давнього єврейського народу. В цій поемі Франко дав історично-філософську картину долі українського народу. В своїх оповіданнях і повістях Франко вперше в українській літературі дав широкі картини життя промислового ро-

бітництва. Цій темі присвячені³ найкращі його прозові твори - "Бориславські оповідання" та повісті "Від constrictor" і "Борислав смеється" з життя центру української націової промисловості - м. Борислава в Західній Україні, звідки походив сам Франко. Велика заслуга Франка полягає в тому⁴, що він підніс українську літературу на рівень західно-європейської і світової літератури свого часу. Він також зробив дуже багато для розвитку української літературної мови, поєднуючи західно-українські та східно-українські мовні елементи в одну загальну українську мову.

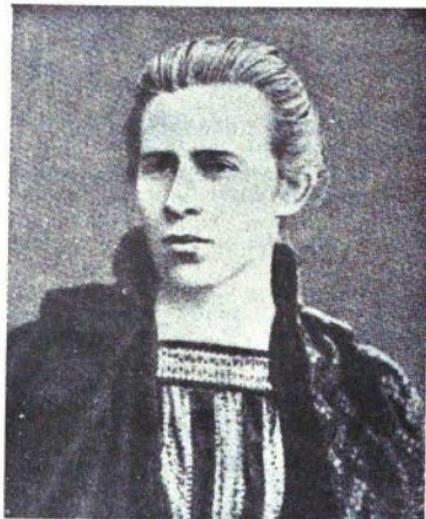
Одночасно з Іваном Франком велику діяльність в українській літературі виявили Леся Українка /1871 - 1913/ і Михайло Коцюбинський /1864 - 1913/. Леся Українка /псевдонім Яриси Кобасич/ - найвидатніша жінка в українській літературі. Вона писала чудові поезії і поетичні драми. Особливо славні її поетичні драми, для яких вона брала теми переважно із світової історії, зокрема з історії античної Греції і Риму, де вона знаходила ситуації паралельні до ситуацій з історії України. Найвидатніша поетична драма Лесі Українки - "Лісовá пíсня", побудована на мотивах українських народних міфів /міфів/. Леся Українка була піонером модерної української літератури 20-го сторіччя.

Творцем української модерної прози був письменник Михайло Коцюбинський. Він писав чудові новели й повісті, в яких він собі вважав великим майстром модерної форми писання і добрим знавцем людської психології. Найвидатніші його твори - повісті "Іван Могила" /марево/ а "Ліні забутих продків". Під

нілівом Коцюбинського розвивалась усі модерна проза української літератури 20-го сторіччя.

ВИСЛОВИ

- | | |
|-------------------------------|---|
| 1. присвятити себе | - to devote oneself to |
| 2. не зважаючи ні на що | - inspite of everything |
| 3. присвічені темі | - to the theme is(are) devoted |
| 4. заслуга полягає в тому, що | - contribution(merit) lies in that,
that |



Леся Українка



МИАЙЛО КОСІНІСЬКИЙ.

Фото з останніх років життя.



Будинок у Вінниці, де народився Михайлос Косінський.
Тепер тут знаходить себе музей.

ARMORED TROOPS (II)).

(Бронетанкові війська)

VOCABULARY.

авіаційний мотор	- aviation motor
батальйонний, -а,-е,-и	- batallion's, battalion
безпереривний, -а,-е,-и	- continual, perpetual, uninterrupted
взаємодія	- interaction, reciprocal action, co-operation
використаний, -а,-е,-и	- used
висихати - висохнути	- to dry, to dry up
вихіднє положення для наступу (вихідна лінія для наступу)	- attack position, line of departure, initial position for the attack
відкладений, -а,-е,-и	- laid aside
відмінати - відмінити	- to abolish; to cancel
відмінений, -а,-е,-и	- abolished; canceled
дизель	- Diesel
замовляти - замовкнути	- to become silent
заправлятися - заправитися (пальним)	- gas up (to fill up with gas)
zmінити маршрут	- to change the route
конструктор	- constructor
координувати	- to co-ordinate
хорма	- stern
кресляр	- draftsman

мати в своєму розпорядженні	- to have at one's disposal
настільки	- so; thus far; as much as
поповнити - поповнити (боеприпаси)	- replenish (the ammunition supply)
поставити завдання	- to give a mission, to assign a mission
поставлений, -а, -е, -і	- (the) placed
прикривати вогнем	- to cover by fire
розмінувати - розмінувати	- to clear mines; to remove mines
рух прямо по місцевості	- cross-country movement
спалахувати - спалахнути	- to flash; to burst into flames; to blush
спроможність	- capacity; power
танк-амфібія	- amphibian tank
телефонна трубка	- (telephone) handset
транспортер	- personnel carrier; conveyer

1. Q. Where were you working before joining the army?
 A. Був спочатку креслярем, а потім конструктором на заводі № 17.
2. Q. Why doesn't this plant have a name, instead of a number?
 A. Всі військові заводи мають тільки номери.
3. Q. What was the plant No. 17 producing?
 A. Авиаційні мотори і дизелі.
- De ви працювали до армії?
 At first I was working as a draftsman and afterward as a constructor at the plant # 17.
- Чому цей завод має номер, а не назву?
 All the military plants have numbers only.
- Що виробляв завод № 17?
 The aviation motors and diesels.

4. Q. What is the production capacity of the plant and where is it located?

A. 600 моторів місячно.
Завод знаходиться в Запоріжжі.

5. Q. Well, now tell me how you crossed the stream when you went from the assembly point to the attack position.

A. Міст був настільки ушкоджений, що не міг бути використаний нашими танками. Тому ми обслідували ріку й знайшли придатний для нас брід.

6. Q. After crossing the stream, by what route did you move forward?

A. Майже ввесь час ми трималися дороги, бо че́рез дощ рух прямо по місцевості зробився (став) неможливим.

7. Q. What was the alternate plan of attack in case of rain?

A. На випадок дощу наступ мусив бути відмінений і відкладений на 2 дні, щоб ґрунт висох.

8. Q. How many personnel carriers were you intending to use during the attack?

Яка пускана спроможність заводу й де він знаходить́ться?

600 motors monthly. The plant is located in Zaporizhzhya.

Ну, тепер розкажіть, як ви переправилися че́рез річку, коли ви пішли із збірного пункту, щоб зайняти вихідне положення для наступу.

The bridge was damaged to such an extent that it couldn't be used by our tanks. For that reason we scouted the stream and found a ford that was suitable for us.

Якими шляхами ви рухалися після переправи че́рез річку?

Almost all the time we were to follow the road, for because of rains the straight motion along the terrain became impossible.

Який був додатковий план наступу на випадок дощу?

In case of rain the attack would be canceled or postponed for two days so that the soil would dry out.

Скільки транспортерів ви збиралися вжити під час наступу?

8. А. Помібому, їх взагалі не було.

I believe there weren't any.

9. Q. How was the infantry to advance behind the tanks without personnel carriers?

Як же мусила просуватися піхота за танками без транспортérів?

A. Вихідне положення для наступу було не дуже далеко від об'єктів атаки. Тому піхота могла йти за танками пішки.

The attack position was not too far from the objective. Therefore the infantry could follow the tanks on foot.

10. Q. How the mission for the attack was assigned (given) to you, sergeant?

Як було поставлене вам завдання наступу, сержант?

A. Командири вузів були викликані на батальйонний КП і там нам було поставлене завдання. Повернувшись, ми поставили завдання командирам танків.

The platoon leaders were called to the battalion C.P. and there we were assigned our mission. On coming back, we gave the tank commanders their mission.

11. Q. What did the tank crews do while you were at the battalion C.P.?

Що робили команди танків, поки ви були на КП батальйону?

A. Вони мусили перевірити танки, заправитися пальним і поповнити боєприпаси.

They were supposed to check the tanks, gas up, and replenish the ammunition supply.

12. Q. Where was the infantry located during the time that you were at the assembly point?

де знаходилася піхота в той час, коли ви були на збірному пункті?

A. На тому ж самому збірному пункці.

In the same assembly area.

13. Q. How many companies of infantry were to lead the attack?

Скільки рот піхоти мусило вести наступ?

13. А. 1-а й 3-я роти стрілецького батальйону. Друга рота мусила лишитися в резерві.

The 1st and 3rd Companies of the Infantry Battalion. The 2nd Company was to stay in reserve.

14. Q. Where did this company stay in reserve?

А. Вона знаходилася в збірному районі з першим танковим взводом.

15. Q. What communications did you have with the infantry during the attack?

А. Ми користувалися умовними сигналами, крім випадків, коли піхоті був потрібний наш точний вогонь по нових цілях.

16. Q. What did you do in that case?

А. Ми використовували піхотне радіо, установлене в башті танка.

17. Q. What other communications did you have with the infantry?

А. Заду на кожному танкові є телефон. Стрільці можуть використати його, щоб говорити з командою танка.

18. Q. How does this telephone work?

А. Якщо зняти трубку позаду танка, в башті спалахує (загоряється) червоний сигнал. Якщо командир танка хоче говорити з

Де ця рота стояла в резерві?

It was located in the assembly area with the 1st Tank Platoon.

Який зв'язок ви мали з піхотою під час наступу?

We used prearranged signals, except when the infantry needed accurate fire on new targets.

Що ви робили в цьому випадку?

Then we used an infantry radio mounted in the turret of the tank.

Який ще зв'язок з піхотою був у вас?

In the rear on each tank there is a telephone. The riflemen can use it to talk to the tank command.

Як працює цей телефон?

If one picks up the handset in the rear of the tank, a red light goes on in the turret. If the tank commander wants to talk to the infantry,

піхотою, спалахує червоне світло на телескопічному ящику на кормі (на задній частині) танка.

a red light on the telephone box on the stern of the tank lights up.

19. Q. Did your artillery have to cover you with its fire?

A. Так, але безперервні повітряні наліти примусили її замовинути.

20. Q. Did you have to change your route during the offensive?

A. Ні, ми рухалися за точно визначенним планом.

21. Q. Did you succeed in good co-ordination of the infantry action with the action of the tanks?

A. Думаю, що була добра взаємодія піхоти й танків.

22. Q. Does your command have amphibious tanks at its disposal?

A. В доданій до полку танковий роті танків-амфібій немає.

23. Q. Did you plan to remove mines from the mine field in front of our position?

A. Про це нічого не знаю. Бояться, що про це мінне поле піхота нічого не знати.

Чи ваша артилерія висила прикривати вас своїм вогнем?

Yes, but the continual air raids forced it to become silent.

Чи під час наступу вам не довелось змінити ваш маршрут?

No, we moved according to a precisely made plan.

Чи вам вдалося добре координувати дії піхоти з діями танків?

I think there was good co-operation between the infantry and tanks.

Чи ваше командування має в своєму розпорядженні танки-амфібії?

There aren't any amphibious tanks in the tank company which is attached to our regiment.

Чи ви збиралася розмінювати мінне поле перед нашими позиціями?

I don't know anything about that. I'm afraid that no one knew anything about this mine field.

P A R T III.

HOMEWORK.

Translate into Ukrainian:

1. Does your unit have rapid-fire guns?
2. What's the range of fire of the medium artillery?
3. Does the soldier in your army pay for his uniform?
4. How much pay does an officer in the Soviet army receive?
5. What kind of cannon does the light artillery have?
6. Send us the armor-piercing shells immediately.
7. Did you see the armored train there?
8. Of what calibre were the guns which the tanks you saw behind the forest have?
9. Do you know what kind of guns your regiment has - are they recoilless or ordinary ones?
10. What kind of fortifications are there on your front sector?
11. Do they have reinforced concrete pillboxes, in front of our position?
12. How much time would it take your squad to make proper earth-and-timber pillboxes?
13. We always lived in danger of an air attack, for we had no AAA on our front sector.
14. We were forced to retreat from our former position, for we didn't have any artillery support.
15. I had to do it, for I was ordered to do so.
16. When and where was your division encircled?

Translation and Conversation.

Translate into Ukrainian:

1. I see you like this dress very much; you wear it very often.
2. She likes flowers very much.
3. How do you like it?
4. Did you like the film you saw yesterday?
5. Would you like another cup of tea?
6. Would you like some more soup?
7. He is afraid of dogs, but I'm not afraid of them at all.
8. What are you afraid of?
9. Don't be afraid. This operation isn't serious.
10. I have no fear for myself, but I fear for my children.
11. Don't try to scare me; I'll go there anyway.
12. Don't frighten my child: he is very nervous.
13. Your telegram scared me awfully.
14. Having seen the crowd near her house she got terribly frightened.
15. Don't be alarmed; his wound isn't dangerous.

СЛОВНИК - VOCABULARY

античний, -а, -е, -і	/Adj./	antique; ancient
башта /х/ башти		tower
баштовий, -а, -е, -і	/Adj./	tower
біблійний, -а, -е, -і	/Adj./	biblical
буко́ир /ч/		tow; tow-rope
виключно	/Adv./	exclusively; exceptional
влучання /с/ влучення/с/		hit
вогнеприпаси		munitions; ammunitions
діватися-подітися		
діва́юся поді́нуся		to disappear,
діва́ешся поді́нешся		
діва́ється поді́нетесь		
діва́ємося поді́немося		
діва́єтесь поді́нетесь		
діва́ються поді́нутися		
єврейський, -а, -е, -і	/Adj./	Jewish
збир /ч/		assemblage, gathering
збирни́й, -а, -е, -і	/Adj./	assembly, gathering
знате́ць /ч/ знатці		expert
зоровий, -а, -е, -і	/Adj./	visual, optical
зрізаний, -а, -е, -і	/P.P.P./	cut off
коваль /ч/ ковалі		black smith
корінь /ч/ корени		root
коріння /с/		roots
куро́рт /ч/ курорти		health-resort

ланцюг /ч/ ланцюгік		chain
мазати - помазати маху мажеш маже мажемо мажете мажутъ		to smear, to rub, to lubricate /to paint/
марево /с/ марева		mirage
міт /ч/ міф /ч/ міти міфи		myth
мовний, -а, -е, -і	/Adj./	linguistic; lingual
модерній, -а, -е, -і	/Adj./	modern
науковий, -а, -е, -і	/Adj./	scientific
новела /з/ новели		novel; story
обладнаний, -а, -е, -і	/P.P.P./	equipped, arranged
обладнання/с/ обладнання		outfit, equipment, arrangement
пень/ч/ пні		stump, stub
попадати - попасті попадаю попаду попадаєш попадеш попадає попаде попадаємо попадемо попадаєте попадете попадають попадуть		to hit
предок /ч/ предки		ancestor, forefather
присвячений, -а, -е, -і /P.P.P./		dedicated
присвячувати - присвятити присвячуую присвячу присвячуш присвятиш присвячує присвятить присвячуємо присвятимо		to dedicate

присвячуете	присвятите	
присвячують	присвятить	
причіплювати -	причепити	
причіплюю	причеплю	to hitch, to hook, to attach,
причіплюєш	причепиш	to tie on
причіплює	причепить	
причіплюємо	причепимо	
причіплюєте	причепите	
причіплюють	причеплять	
прозовий, -а, -е, -1	/Adj./	prosaic
прокладати -	прокласти	
прокладаю	прокладу	to lay; to break; to pave
прокладаеш	прокладеш	
прокладає	прокладе	
прокладаємо	прокладемо	
прокладаєте	прокладете	
прокладають	прокладуть	
просіка /з/		opening; cutting (in forest)
просіки		
просування /с/		advancement
психологія /к/		psychology
ракета /з/		rocket
ракети		
ранити - поранити		
раню		to wound
раниш		
ранить		
ранимо		
раните		
ранять		
робітництво /с/		laborers; workers
санаторій /ч/		
санаторії		sanatorium; health resort
сигналізувати - просигналізувати		
сигналізую		to signal
сигналізуєш		
сигналізує		
сигналізуємо		
сигналізуєте		
сигналізують		

твóрець /ч/ твóрці		creator
тéма /х/ тéми		theme; subject
тíнь /х/ тíні		shadow
трикутníй, -а, -е, -и	/Adj./	three-cornered
трикутник /ч/ трикутники		triangle
тритóнний, -а, -е, -и	/Adj./	three-ton
четиритóнний, -а, -е, -и	/Adj./	four-ton
четирикутник /ч/ четирикутники		square
четирикутníй, -а, -е, -и	/Adj./	four-cornered

U K R A I N I A N

Basic Course

Lesson 154

НАЙГОЛОВІШІ ВІДОБОЛОСТІ З УКРАЇНСЬКОЮ ЛІТЕРАТУРУ
І МИСТЕЦТВА.

8. Українська література й мистецтво 20-го століття.

Українська національна революція і відновлення української державності в 1918-му році були початком нової епохи українського відродження, що виявилось найбільше в літературі й мистецтві. Напередодні і в час революції найвидатнішими творчими українською літературою були поет Олександр Олеся і письменник Володимир Винниченко. Олеся був найкращим українським поетом-ліриком революційних часів, а Винниченко - найкращим українським новелістом і автором романів з життя української інтелігенції та взагалі з життя модерного міста. Обидва ці письменники були активними борцями за українську самостійність і, як вороги більшовизму, скінчили своє життя на емigrації.

Не зважаючи на перемогу більшовиків в Україні, українська література продовжувала розвиватись і досягнула особливо великих успіхів протягом 20-их років, тобто в часі т.зв. НЕП-у й "українізації".

Найвидатнішими поетами й письменниками цього періоду були Павло Тичина, Максим Рильський і Микола Хвильовий. В 30-их роках більшовицька влада стала вимагати від українських письменників, щоб вони в своїх творах займалися лише пропагандою на користь чужби української сovетської влади. Під тиском західного терору такими пропагандистами стали Тичина й Рильський,

загинувши як мистці. Хвилювий на знак протесту¹ скінчив життя самогубством. Більшість інших українських письменників після 1933-го року була або розстріяна, або ув'язнена більшовиками. Так загинуло понад 200 українських авторів /поетів, письменників і т.п./

Інші види українського мистецтва також спочатку після революції досягли в Україні великих успіхів, але протягом 30-их років були розгромлені совєтською владою. Так було розгромлено український модерністичний театр, а його творець, славний режисер Лесь Курбас, загинув на засланні. Було розгромлено також українське кіно-мистецтво, а його найкращий творець, Олександр Довженко, змушеній був припинити свою творчу діяльність.

Тому що в Україні під советами стала неможливою вільна творчість, багато українських письменників і мистців опинилися на еміграції², де й тепер продовжують розвиток українського мистецтва. На еміграції працюють видатні українські письменники Улас Самчук та Іван Багрицький, поети Євген Маланюк і Тодось Осьмачка та багато інших. Українське театральне мистецтво продовжує розвивати режисер Йосип Грін'як, а українське музичне мистецтво - композитор-кубаар Григорій Китаєвський та інші.

Під час і після другої світової війни виникала велика література українського спротиву /резистансу/. Ця література присвячена темам української визвольної боротьби в найновіші часи. Багато творів присвячено героїчному епізодові 1939-го року, коли в українських Карпатах виникла українська державність, яку криваво розгромили мадярські союзники Гітлера.

Але найбільше творів української "літератури резистансу" при -
свячено боротьбі української Повстанської Армії (УПА). Біль-
шість творців цієї літератури - самі учасники українського
спротиву, що борються за повну незалежність України.

ВИСЛОВИ

1. на знак протесту - as a sign of protest
2. опинитися на еміграції - to find oneself in exile (emigration)



ARMORED TROOPS (III).

(Еронетанкові війська)

VOCABULARY.

аніскільки	- not at all, not a bit
анітробхи	- not at all, not a bit
артилірійська підготовка	- preparation fire (artillery preparation)
вина (провинна)	- fault, guilt
вихідний рубіж (положення) для атаки	- assault position
вклиниватися - вклинитися	- to wedge in
включно	- including
всюди (повсюди)	- everywhere
гадати (Impf. only)	- to suppose; to guess
глибокий тил	- rear area
детальний, -а,-е,-і	- detailed
димова завіса	- smoke screen
димовий, -а,-е,-і	- smoke
евакуація	- evacuation
закінчений, -а,-е,-і	- ended, finished
звіряти - звірити (годинники...)	- to synchronize (watches...)
йти слідом за (кимсь, чимсь)	- to follow (close by)
контратакувати	- to counter-attack

лощовина (лощина)	- draw
обмежувати - обмежити	- to limit, to restrict
перекидати - перекинути	- to transfer, to throw over
перенесення	- transfer
перенесення артилерійського (мінометного) вогню	- shifting artillery (mortar) fire
переносити вогонь	- to transfer fire, shift fire
перпендикулярно	- perpendicularly
погіршуватися - погіршиця	- to become worse
подекуди (де-не-де)	- here and there, partly
покращуватися - покращитися	- to improve, to become better
поліпшуватися - поліпшиця	- to improve, to become better
прихована позиція	- defilade position
прихований, -а,-е,-і	- concealed
розісланий, -а,-е,-і	- distributed (sent round)
роздилати - розіслати	- to distribute
розвробити план	- to prepare (to work out) a plan
розвробляти - розробити	- to develop
самохідка	- self-propelled mount (gun)
стосуватися	- to pertain; to have to do (with)
умовний сигнал	- conventional signal
характер місцевості	- nature of the terrain
якомога	- as much as possible

1. Q. For how long was your tank unit stationed in the town of Proskuriv?

A. З 24-го квітня по 25-те травня включно.

2. Q. Does it appear to you that the ammunition supply of the troops has improved or has it become worse lately?

A. Я гадаю, що поліпшується. Транспортові колони регулярно перекидають боеприпаси з глибкого тилу на прифронтові склади.

3. Q. Then you are not restricted in the use of ammunition?

A. Ні, не обмежують, але в усій частині було розіслано розпорядження, щоб боеприпасів по-дурнобу не витрачали.

4. Q. Who sent those instructions?

A. Штаб 3-ої армії.

5. Q. I see. Now tell me, where was your line of departure?

A. Це була польова дорога, що проходила перпендикулярно до напрямку нашого наступу.

Під довгі ваша танкова частина стояла в місті Проскурів?

From the 24th of April to the 25th of May inclusive.

Як вам здається, постачання військ боеприпасами поліпшується (покращується) чи поганішається протягом останнього часу?

I guess it has improved. Transport columns are regularly moving ammunition from deep rear to the dumps near the front.

Отже вас не обмежують у витрахах боеприпасів?

No. We are not restricted, but instructions not to use ammunition foolishly were sent to all the units.

Хто розіслав це розпорядження?

Headquarters, Third Army.

Ясно. Тепер скажіть мені, де була ваша вихідна лінія для наступу?

It was a country road that ran perpendicular to the direction of our attack.

6. Q. What signal was given for the beginning of the attack?

A. Жодного сигналу не було дійно.

7. Q. How then were the elements of the battalion to be notified about the beginning of the attack?

A. Всі офіцери й молідші, командири звірвали свої годинники й о 5.30 мобіж почав рух.

8. Q. Where was the infantry assault position?

A. На прихованій позиції, приблизно за 200 метрів від ворога.

9. Q. What was the nature of the terrain over there?

A. Це було сухе русло струмка, що спускається в лощину (лошина).

10. Q. What signal was there for transferring tank fire when the infantry came up to the assault position?

A. Червона парашутна ракета.

Який був дійно сигнал для початку наступу?

No signal whatsoever was given.

Як же підрозділи батальйону мусили бути повідомлені про початок наступу?

All officers and non-commissioned officers synchronized their watches and at 0530 everyone started moving.

Де був вихідний рубіж для атаки піхоти?

In a defilade position about 200 meters from the enemy.

Який там був характер місцевості?

It was a dried up creek bed that ran down into a draw.

Який був сигнал для переведення вогню танків, коли піхота підійшла до вихідного рубіжу (положення) для атаки?

A red parachute flare.

11. Q. What signal was given for shifting artillery and mortar fire?
- A. Зелена ракета.
- Ікий було дано сигнал для перенесення артилерійського й мінометного вогню?
12. Q. We saw a white flare. What did that mean?
- A. Піхота мусила пускати таку ракету, коли чи була потрібна димова завіса.
- Ми бачили білу ракету. Шо це означало?
- The infantry was to fire such a flare when it needed a smoke screen.
13. Q. Where was the battalion machine gun company located?
- A. Станкові кулемети повинні були вести вогонь з висоти позаду вихідної лінії.
- Де була розташована кулеметна рота батальйну?
- The heavy machine guns were to fire from the hill behind the line of departure.
14. Q. Where were the battalion mortars set up?
- A. Коли, ми починали наступ, вони знаходилися на вогневій позиції на правому фланзі батальйону.
- Де були розташовані батальйонні міномети?
- When we started the attack they were in firing positions on the right flank of the battalion.
15. Q. When the infantry had occupied the enemy positions what was the nature of your mission?
- A. По-перше, ми мусили якомога далі вклинитися в ворожу територію.
- Коли піхота зайняла позиції ворога, яке було ваше завдання?
- First of all we had to drive a wedge as far as possible into enemy territory.
16. Q. And next?
- A. Забезпечити піхоті противотанкову оборону, якщо б ворожі танки контратакували її.
- А далі?
- To provide the infantry with antitank defense in case of counter-attack by enemy tanks.

17. Q. What artillery support were the tanks to receive?
 A. Це було завдання самохідних установок нашого танкового полку.
18. Q. And how many self-propelled mounts were supposed to support you?
 A. З-я рота самоходок.
19. Q. Are those 75 mm self-propelled guns?
 A. Ні, наші самохідки танкового полку мають гармати калібру 100 мм.
20. Q. What communication did you have with the self-propelled artillery?
 A. Головним чином, умовними сигналами й по радіо. Самохідки йшли слідом за нами.
21. Q. Did the self-propelled mounts take part in the artillery preparation before the beginning of the attack?
 A. Ні, вони стояли приховані в районі вихідного положення піхоти.
22. Q. What losses were sustained by the crews of tanks in your company during the attack?
 Які втрати мали команди танків вашої роти під час наступу?
- That was the mission of the self-propelled mounts of our tank regiment.
 А скільки самоходок повійно було вас підтримувати?
 3rd self-propelled company.
 Гармати цих самоходок калібру 75 мм?
 No, our self-propelled mounts from the tank regiment have 100 mm guns.
 Який зв'язок був у вас із самохідною артилерією?
 Mainly by conventional signals and radio. The self-propelled mounts followed close behind us.
 Чи самохідки приймали участь в артподготовці перед початком наступу?
 No, they were concealed in the vicinity of the infantry attack position.

22. А. Ми втратили двох вбитими
і трьох раненими.

We lost two killed and
three wounded.

23. Q. Do you know who exactly
worked out the detailed
plan of the attack?

А. Не знаю. Такі речі бійців
не стосуються (торкаються).

Чи ви не знаєте, хто
саме розробив детальний
план наступу?

24. Q. Maybe you know if the
evacuation of the civilian
population from near the
front line is completed?

А. Евакуація пройшла всіди
(повсюди, скрізь).
Шоправда, подекуди (де-
не-де) люди лишились,
але це не їх вина
(провіна).

Можливо ви знаєте, чи
закінчена евакуація
населення з прифронтової
смути?

25. Q. Didn't they get any help
in transportation (by
means of transport)?

А. Аніскільки (анітрухи).

Evacuation was carried through
everywhere. To tell the truth,
here and there, the people
have remained, but that is not
their fault.

Хіба їм не допомогли
транспортом?

None at all.



Тодось Осьмачка.



Уладислав Самчук.

P A R T III.

HOMEWORK.

Translate into Ukrainian:

1. What do you think about the Soviet land forces?
2. As far as I know*, Soviet Aviation is far behind that of America.
3. The soldiers of the land forces are armed with fire weapons as well as with cold weapons.
4. I only know that the Soviet Union has many soldiers serving in the land forces, but I don't know the Soviet soldiers stand in comparison to the soldiers of the American land forces.
5. We have enough antitank guns here. What we need are antitank rifles.
6. I saw an object moving behind that forest, but I'm not sure whether it was a gun or a field kitchen.
7. We captured many heavy and medium guns.
8. How many men are there in the gun crew of a heavy cannon?
9. They say that the Soviet army is completely motorized. Is that true?
10. I don't think so. As far as I know, the majority of the subunits of my division aren't motorized.
11. When and how do you receive your rations?
12. How many motorized units are there on this front section?
13. I want to report that my squad was shelled by heavy artillery.
14. Where are those self-propelled guns?
15. Do your soldiers receive brandy regularly?

* Наскільки мені відомо

P A R T IV.

Translation and Conversation.

Translate into Ukrainian:

1. I got quite scared when I found out you were in the hospital.
2. Whom do you resemble?
3. She was sick for a long time and now she is unable to work.
4. Better than anything else I like to sing.
5. He got married a long time ago: in 1940.
6. If he comes, ask him to wait.
7. He stopped smoking several weeks ago.
8. She likes sitting in the sun.
9. Your shoes need repairing.
10. They started discussing this question.
11. This book is worth buying.
12. Is this film worth seeing?
13. Excuse me for being so late.
14. Thank you very much for calling me up.
15. Thank you for coming to our place.

СЛОВНИК - VOCABULARY

авіаційний, -а, -е, -і	(Adj.)	aviation
амфібія /ж/ амфібіл		amphibian
танк-амфібія		amphibious tank
батальйонний, -а, -е, -і	(Adj.)	battalion
безперервний, -а, -е, -і	(Adj.)	continual, perpetual, uninterrupted
борець /ч/ борці		fighter, champion, wrestler
взаємодія /ж/ взаємодії		interaction
використаний, -а, -е, -і	(P.P.P.)	used
висихати - висохнути висихає висохне висихають висохнуть		to dry
виявлятися - виявитися виявлююча виявлюється виявляєшся виявившся виявляється виявиться виявленося виявимося виявляєтеся виявитеся виявляються виявляться		to come to light, to manifest itself
відкладений, -а, -е, -і	(P.P.P.)	postponed
відмінений, -а, -е, -і	"	abolished, canceled
відмінити - відмінити відміняю відміню відмінам відміниш відміняє відмінить відмінамо відмінимо відміните відміните відміняють відмінять		to abolish, to cancel
відмінити наказ /військовий вислів/		to rescind an order
відновлення /с/		renewal, reestablishment, restoration
дизель /ч/ дизелі		diesel

еміграція /x/		emigration
епізод /ч/		episode
епізоди		
епоха /х/		epoch
епохи		
замовкніти - замовкнуті		to get quiet, to become silent
замовкаю	замовкнути	
замовкаєш	замовкнеш	
замовкає	замовкне	
замовкаємо	замовкнемо	
замовкаєте	замовкнете	
замовкають	замовкнуть	
заправлятися - заправитися		to season, to set
заправляється	заправиться	
заправляються	заправляться	
заправлятися/заправитися/ пальником		to refuel
змушений, -а, -е, -і	(P.P.P.)	forced
кіно-мистецтво /с/		cinema art
конструктор /ч/		constructor
конструктори		
координувати - скоординувати		to co-ordinate
координую		
координуєш		
координує		
координуємо		
координуєте		
координують		
корма /х/		stern
корми		
кресляр /ч/		draftsman
кресляр		
криваво	(Adv.)	bloody
лірик /ч/		lyric poet
лірики		
мадярський, -а, -е, -і	(Adj.)	Hungarian
мистець /ч/		artist
мистеці		

настільки	(Adv.)	so, to such an extent that, as much as
неможливий, -а, -е, -і	(Adj.)	impossible
повстанський, -а, -е, -і "	"	insurgent
поповнювати - поповнити		to supplement, to add, to fill up
поповнило		
поповниш		
поповнє		
поповнено		
поповните		
поповнить		
поставлений, -а, -е, -і (P.P.P.)	erected, put, placed, given, entrusted	
пропагандист /ч/ пропагандисти		propagandist
розгромлений, -а, -е, -і (P.P.P.)	devastated, routed, smashed	
розміновувати - розмінувати		to remove mines
розміновую	розміную	
розміновуєш	розмінуєш	
розміновує	розмінує	
розміновуємо	розмінуємо	
розміновуєте	розмінуєте	
розміновують	розмінувати	
розстріляний, -а, -е, -і (P.P.P.)	executed, shot to death	
самостійність /х/		independence
союзник /ч/ союзники		ally
спалахувати - спалахнути		to flash, to burst into flame
спалахує	спалахне	
спалахують	спалахнуть	
спроможність /х/		ability, competence
творчий, -а, -е, -і	(Adj.)	creative
телефонна трубка		telephone receiver
транспортер /ч/ транспортери		carrier, conveyer
ув'язнений, -а, -е, -і (P.P.P.)		imprisoned
учасник /ч/ учасники		participator, partner, sharer

U K R A I N I A N

Basic Course

Lesson 155

ЕСНОВІ НАВЧАННЯ В ТАБОРІ.

125-ий стрілецький полк/с п/ разом з іншими частинами вийступив у табір похідним порядком. Начальником таборового збору був старший начальник з'єднання. Перед виступом бійці одержали обмундирування і сухі харчові пайки. З полком ішов також обоз першого розряду. До табору дивізії було 60 кілометрів - два переходи. Протягом першого дня полк пройшов 35 кілометрів, маючи великий привал на півдорозі. Ночував полк у районі радгоспу "Зерновий", встановивши сторожову охорону. Наступного дня полк прибув на місце. Солдати напнули палатки /намети/. Недалеко була різня будівлі для складів. Тут же стояли похідні кухні й вози. Начальник таборового збору призначив коменданта табору. Табір був добре обладнаний для заняття. Там було стрільбище, танкодром і полігон.

Вже другого дня після прибуття в табір почалися стройові й тактичні заняття. Бійці навчали, як треба скопуватися, перебровувати загородження й перепохи, як вести бій в оточенні, нічний бій, вуличний бій, бій у лісі і т.п.

Через два тижні, згідно з планом навчання, 125 с п із доданим до нього ЛАП /легким артилерійським полком дивізії/ і двома танковими ротами вийступив о 7.30 як авангард дивізії. Комплекту призначив у головний загін II с б /другий стрілецький батальйон/, підсищений другим дивізійним ЛАП, частиною полкової артилерії й одним взводом танків. Начальник головного загону /командир II/125-го с п/ віслав у го-

ловину похідну заставу 4-ту с р /стрілецьку роту/ з двома взво-
дами кулеметної роти, одним взводом ПТОР /протитанкових орудій/
і однією гарматою ПА /полкової артилерії/. Начальник головної
застави /командир 4-ої с р/ для своєї охорони вислав головний
і бокові дозори. Для охорони флангів начальник головного за-
гону вислав лише бокові дозори, а не застави, бо праворуч по
сусідній дорозі рухався 126-ий с п дивізії, а ліворуч часті-
ни іншої дивізії.

Після 8-ми годинного переходу /маршу/ полк розташувався
бівуаком на нічліг у радгоспі "Зоря". Командир наказав го-
ловному загонові нести службу сторожової охорони. Командир
II с б став тепер начальником сторожового загону і призна-
чив командирам 4-ої і 5-ої с р іх сторожові дільниці, після
ливши ці роти вогневими засобами. Командири 4-ої і 5-ої с р
виставили по дві сторожові застави, силою одного взводу кож-
на. Застави зайняли свої місця і виставили вбік противника
по два польові караули, а останні вислали сторожові пості.
6-а с р являла собою резерв сторожової охорони.

Безпосередньо навколо бівуака головних сил були вистав-
лені окрім польові караули й вислані патрулі. Наступного
дня за планом полк проводив відступальний марш. Тепер III-ї
с б був призначений у похідну охорону і являв собою тильний
загін. Його 8-ма рота була призначена в тильну похідну
заставу.

Протягом усього навчання командир намагався помітити
всі хиби й недоліки в бойовій підготовці солдатів.

A N T I T A N K D E F E N S E.

(Протитанкова оборона)

V O C A B U L A R Y.

боекомплект	- basic load (of ammunition); unit of fire
босий, -а,-е,-и	- barefoot
валянки	- felt boots
ватяника	- quilted jacket
ветеран	- veteran
всійкий, -а, -е, -и	- everybody, every
гранатомёт	- grenade launcher
згдом	- after a while
з'єднання	- junction
комсомолець	- Komsomolets (member of the League of the Communist Youth)
кузня	- black smith shop
надовбень	- antitank post, rail obstacle
оволодівати - оволодіти	- to seize; to take possession
парковий взвод	- ammunition platoon (artillery)
підступ	- approach; advance; avenue of approach
піхотне прикриттї	- infantry protection
польова телефонна лінія	- field telephone line
прикріплювати - прикріпити	- to fasten, to attach
прикріплюватися - прикріпїтися	- to be attached (fastened)

ПТО (протитанкова оборона)	- antitank defense
рукавиця	- mitten
ручний протитанковий ракетомёт	- rocket launcher
рушнична граната	- rifle grenade
стри́мувати - стримати	- to contain, to check; to hold
танкові підступи (підходи)	- tank approaches
турбува́ти - потурбува́ти	- to disturb
фосфор	- phosphorous
цукровáрня	- (sugar-)refinery

1. Q. Excuse my troubling you for the second time today, but we are in urgent need of some information. Tell me, is it the truth that you were a komsomolets?

Пробачте, що я потурбував вас сьогодні вдруге, але' нам дуже потрібні дяжкі відомості. Скажіть, чи правда, що ви були комсомольцем?

- A. Хто вам сказав таку дурній-ци? Я своїм дітям навіть не дозволив записатися до піонерів.

Who told you such nonsense? I haven't permitted even my children to join the pioneers.

2. Q. What were you doing before they drafted you to the army?

Шо ви робили до того, як вас призвали до армії?

- A. Працював у колгоспі.

I was working at a collective farm.

3. Q. And who was your older brother and what was he doing?

А ким був і де працював ваш старший брат?

- A. Мій брат - ветеран першої світової війни. Працював на цукроварні в кузні просим ковалем.

My brother was a veteran of World War I. He was working at a refinery. He was an ordinary smith in the smithy.

4. Q. Well, all right. I think it is time to take up military matters. In what company were you in the 2nd Battalion?

A. В протитанковій роті.

5. Q. You were walking along a road when our patrol captured you. Where were you going?

A. Я йшов до однієї з гармат мого взводу, що знаходиться на з'єднанні 77-ої та 30-ої доріг.

6. Q. What kind of guns were there in your platoon?

A. Протитанкові гармати калібру 57 мм.

7. Q. How many of these guns were there in your company?

A. В роті два взводи. В кожному взводі по дві гармати.

8. Q. What is the maximum range of this 57 mm antitank gun?

A. Найбільша дальність - 13.000 метрів.

9. Q. What armor can this gun penetrate?

A. Бронебійним снарядом можна пробити броню до чотирьох дюймів завтовшки.

Ну, гарад. Думаю, що нам потрібно взятися за військові справи. В якій роті другого батальйону ви були?

In the antitank company.

Би йшли вздовж дороги, коли дозбр вас захопив. Куди ви йшли?

I was going to one of the guns of my platoon which is located at the junction of 77th and the 30th highways.

Які гармати були в вашому взводі?

57 mm antitank guns.

Скільки таких гармат було в вашій роті?

In the company there are two platoons. There are two guns in each platoon.

Яка найвища дальність стрільби цієї 57 мм протитанкової гармати.

The extreme range is 13.000 meters.

Яку броню може пробити ця гармата?

With an armor-piercing shell it can pierce armor up to 4 inches thick.

10. Q. What other ammunition can you fire?

A. Фугасними й білого фосфору.

11. Q. Did you have infantry protection there?

A. Так, там був станковий кулемет і стрілецьке відділення. Вони окопалися для цього поблизу розгалуження дороги.

12. Q. How much infantry is protecting the gun at this position?

A. Одне стрілецьке відділення.

13. Q. What kind of antitank obstacles did you have there?

A. По-перше, ми мали там протитанкові й противіхобтні міни.

14. Q. What else did you have there?

A. По-друге, ми мали там більш-менш добре збудовану систему протитанкових наховбонів і противітанкових ровів.

15. Q. And where is the other platoon of your company located, Lieutenant?

A. Він прикриває танкові підступи (підходи) на другому фланзі батальйону.

Якими іншими снарядами ви можете стріляти?

High explosive and white phosphorus.

Чи в вас там було піхобтне прикриття?

Yes, there was a heavy machine gun and a rifle squad. They dug in near the road fork for that purpose.

Скільки піхобті прикриє гармату на цій позиції?

One rifle squad.

Які протитанкові перепо́ни (перешкоди) ви там мали?

First we had antitank and antipersonnel mines there.

I що ще ви там мали?

Second, we had a considerably well built system of antitank posts and antitank ditches.

А де знаходитьться другий взвод вашої роти, лейтенант?

It's covering tank approaches on the other flank of the battalion.

16. Q. Are there similar antitank obstacles?

A. Ні, там сапери зробили загородження з дерева й каміння.

17. Q. How much ammunition do you keep at the position?

A. Приблизно 25 фугасних снарядів, 10 більших фосфорних і 25 бронебійних.

18. Q. Does this make up the basic load for the 57 mm gun?

A. Ні, я люблю мати трохи більше снарядів на всій випадок.

19. Q. How many men do you have in the company, Lieutenant?

A. Три офіцери й 65 солдатів.

20. Q. Well, that's a lot of people. What else do you have besides 2 gun platoons?

A. Відділ керування й парковий взвод.

21. Q. What is an ammunition platoon?

A. Ну, це транспортний взвод, що возить снаряди.

22. Q. What kind of communications do you have at the gun positions?

Там також є самі протитанкові перешкоди?

No, the combat engineers had constructed an obstacle of wood and boulders there.

Скільки боєприпасів ви тримаєте на позиції?

About 25 rounds of high explosive, 10 white phosphorous, and 25 armor piercing.

Чи це складає боекомплект для 57 мм гармати?

No, I like to have a few more rounds just in case.

Скільки у вас у роті людей, лейтенанте?

3 officers and 65 enlisted men.

Це дуже багато людей. Шо ви маєте ще, крім двох гарматних взводів?

A headquarters section and an ammunition platoon.

Шо таке "парковий взвод"?

Well, it's a transportation platoon that transports ammunition.

Який зв'язок ви маєте на гарматних позиціях?

22. A. До цього часу в нас було старе піхотне радіо. Вони не дуже добре. Нам обіцяли згодом дати щось краще.
- So far we've had an old infantry radio. It isn't very good. They promised to give us something better after a while.
23. Q. With whom do you have telephone communication?
- A. Кожна гармата має польову телефонну лінію, що зв'язує її з найближчим КП стрілецької роти.
- Each gun has a field telephone line which connects it with the nearest infantry company C.P.
24. Q. What other means of anti-tank defense are there in your battalion area?
- A. В кожній стрілецькій роті є базука (ручний протитанковий ракетомет).
- Які ще засоби ПТО є в районі вашого батальйону?
- In each rifle company there is a rocket launcher.
25. Q. How do they fire this rocket launcher?
- A. З ней стріляють з плечя, стоячи, сидячи й лежачи.
- Як стріляють з цієї базуки?
- It's fired from the shoulder, standing, sitting or prone.
26. Q. What means of antitank defense does a rifleman have?
- A. Він використовує так звану рушничну гранату. Для цього на кінець стволу гвинтівки прикріплюється гранатомет.
- Якого типу протитанкові засоби має стрілець?
- He uses a so-called rifle grenade. For this purpose a grenade launcher is attached to the end of the rifle barrel.
27. Q. Was it difficult for you to contain the pressure of our armored units on the right flank?
- Чи вам труdnо було стримувати натиск наших бронетанкових частин на правому фланзі?

27. A. Я чув, що тру́дно і що
вам уда́лся оволодіти
висотою 865,4.

I heard that it was difficult,
and that you succeeded in
seizing height 865,4.

28. Q. Is it the truth that you
have a shortage of foot-
wear and warm clothing?

A. Босі не ходимо. Шо тор-
кється одéжі - кілька
днів тбму я сам бачив,
як солдатам видавали
ватянки, в'язанки й ру-
кавиці.

Чи правда, що у вас не
вистачає взуття й тéп-
лої одéжі?

We don't walk around barefoot.
In respect to clothing -
several days ago I personally
saw the soldiers receiving
quilted jackets, felt boots,
and mittens.

P A R T III.

H O M E W O R K .

Translate into Ukrainian:

1. He doesn't agree with you.
2. Do you agree with me?
3. Our lady teacher isn't satisfied with us.
4. Where did you cross the border?
5. Have you ever been abroad?
6. I'll go to San Francisco tomorrow; I'll leave early and will drive slowly; on my way, I'll drop in at my brother's to talk about business. I think I'll reach San Francisco towards evening.
7. The Spanish speaking students, transferred here from another school, were gathered in room #5 and were told they would be sent to South America.
8. The armed forces of the Soviet Union are divided into: 1. The Ground Forces, 2. The Air Forces, 3. The Navy.
9. Major General Vovk is in command of a motorized infantry division.
10. My younger brother serves in the Signal Corps, and my older brother is the commander of a fighter air regiment.
11. Units of naval aviation, the marine corps, and the coast defense usually belong to the Navy.
12. Soviet Military Science considers that victory can be achieved only by joint action of all branches of arms.
13. The Minister of War and the Minister of the Navy are subordinated to the Council of Minister of the USSR.
14. The Ground Forces are the foundation of the Armed Forces of the Soviet Union.
15. I enrolled voluntarily in the Army in order to study Ukrainian in the Army Language School.

Translation and Conversation.

Translate into Ukrainian:

1. He went to the club instead of going home.
2. Instead of listening to me, you keep on talking.
3. I didn't expect her to answer my letter but she did.
4. We expected everybody to be ready by seven.
5. Do you believe them to be honest people?
6. Don't think that he is a coward.
7. All consider him to be a clever man.
8. We know him to be a very good officer.
9. He likes dinner to be served on time.
10. I like people to tell the truth.
11. I saw her enter the house.
12. We saw him cross the street.
13. He felt his heart beat.
14. We have heard her speak English.

СЛОВНИК - VOCABULARY

авангард /ч/ авангарди	vanguard
бівуак /ч/ бівуаки	bivouac
боекомплект /ч/ боекомплекти	unit of fire; basic load (of ammunition)
боковий дозір бокові дозори	flank patrol
босий, -а, -е, -і (Adj.)	barefoot
валянок /ч/ валянки	felt boots
ватяника /х/ ватянки	quilted jacket
ветеран /ч/ ветерани	veteran
виступити похідним порядком	
всякий, -а, -е, -і (Adj.)	to set out on a tactical march, to set out in march formation everybody, all each
відступальний, -а, -е, -і "	retreating
відступальний марш	retreating march
головна похідна застахва	advance party
головний загін головні загони	advance support
головний дозір головні дозори	advance (patrol) point
гранатомет /ч/ гранатомети	grenade launcher
згодом (Adv.)	after a while
зерновий, -а, -е, -і (Adj.)	grain
командант табору	commandant of the camp
комсомолець /ч/ комсомольці	Komsomolets

кузня /ч/ кузни	smithy
марш /ч/ марши	march
надовбень /ч/ надовбні	post obstacle, guard rail post
намёт /ч/ намети	tent
наливати - напинути наливую наливаш наливает наливаемо наливаете наливають	to pitch (a tent)
нічліг /ч/ ночувати - переночувати ночур ночущ ночует ночуемо ночуете ночуютъ	lodging for the night to spend the night
обоз /ч/ обози	train, supply train, unit transport
обоз п'ершого розряду	"A" train, combat train
патруль /ч/ патрулі	patrol
перехід /ч/ переходи	crossing
підступ /ч/ підступи	approach
похідний порядок	marching formation
похідна охорона	security on the march, march security
польовий караул	outguard
привал /ч/ привали	halt

прикріплювати - прикріпіти	to attach, to fasten
прикріплюю прикріплю	
прикріплюеш прикріплюш	
прикріплює прикріплює	
прикріплюємо прикріплюмо	
прикріплюєте прикріплюте	
прикріплюють прикріплють	
прикріплюватися - прикріпітися to attach oneself	
прикріплюється прикріплюється	
прикріплюються прикріплюються	
ПТОР	
ПТО /протитанкова оборона/	antitank gun
розв'яз/ч/ розділи	antitank defense
рукавиця /з/ рукавиці	class, category, discharge
стяти бівуаком	mitten, gauntlet
сторожовá дільниця /з/	to bivouac
сторожовá охорона	security section
сторожовá застáва	local security, security at the halt or in bivouac
сторожовý загін	outpost support
сторожовý пост	security detachment at the halt, outpost detachment
страймувати - страймати	security post
страймую страймаю	to check, to hold
страймуш	
страймует	
страймимо страймасмо	
страймуете страймаете	
страймують страймають	
таборовий збір	summer encampment
тильний загін	rearguard support
тильна похідна застáва	rear, element of the rear guard
турбувати - потурбувати	to disturb
турбóю	
турбóеш	
турбóе	

турбуємо
турбуете
турбуєть

фосфор /ч/

цукроварня /ж/
цукроварні

phosphorus

(sugar)-refinery

U K R A I N I A N

Basic Course

Lesson 156

ЧАСТИНА I.

З бойових дій 7-ої стрілецької дивізії.

Дивізія займала передмостове укріплення на Дніпрі на південний від Києва. Пункти оборони складалися із дЗБТ-1в, ДБТ-1в і кулеметних гнізд з вузлами оборони в центрі.

Перед переднім краєм оборони було декілька рядів дротяних загороджень. Підступи /підходи/ до загороджень і до першої лінії оборони були заміновані. В глибині оборони також було кілька вузлів опору й протитанкових перешкод /перепон/.

Командний пункт комітета був біля мосту, а спостережні пункти були на висотах 124,2 і 126,8.

Із зведення розвідки штабу корпусу було відомо, що противник підтягнув до передмостового укріплення значні сили.

На основі цих даних дивізія готувалася до оборони. Бійці копали /рвали/ додаткові окопи.

На світанку 7-го вересня ворог розгорнув бойовий порядок і почав наступ на широкому фронті. Бойова охорона вступила в бій з передовими групами противника.

Через деякий час стало ясно, куди ворог спрямовує /скербовує/ свій головний удар. Стало ясно, що він хоче провести обхват обох флангів, а головний удар скербував у центр для прориву лінії фронту.

Маючи перевагу в вогневій сілі, противник зайняв деякі місцеві предмети. Наші батареї із закритих позицій відкрили сильний вогонь по цих місцевих предметах.

Опобудні /опівдні/ під прикриттям всіх небоєвого валу /зосередженого загорбджувального вогню/ в брогою вдалося в центрі вклиматися в нашу оборону.

Біля двох рот автоматників з чотирма танками намагалися прорватися до моста. Командир дивізії кинув їм назустріч свій резерв. Відбувся швидкий зустрічний бій. Три танки ворога були підбиті вогнем ПТ гармат, що стріляли прямою наводкою. Автоматників знишили в рукопашному бою.

Не дивлячись на це, ворог, очевидно, бажаючи добитися якого-небудь успіху, продовжував свої атаки.

Тільки діючи координованим /узгодженим/ діям усіх частин дивізії з підтримкою авіації, всі ворожі атаки були відбиті. Ворог почав відступати в західному напрямку, несучи великі втрати в живій сілі і в техніці. Розвідка встановила, що ворог відходить на тилові позиції.

В оперативному звіддени за цей день було сказано, що ворог хотів захопити переправу через ріку Дніпро, але його було відкинуто на п'ять кілометрів назад.

THE FIELD ARTILLERY FORWARD OBSERVER.
 (Передовий спостерігач польової артилерії)

VOCABULARY.

ведення вогню	- conduct of fire
викликати вогонь	- call for fire, request fire
вогневий взвод	- firing platoon
господарчий взвод	- service platoon
димовий (снаряд)	- smoke (shell)
запаловальний (снаряд)	- incendiary (shell)
застосовувати - застосувати	- to apply
ідентифікувати	- to identify
креслити - накреслити	- to draw; to sketch
кривий, -а, -е, -і	- crooked, curved, lame
півгрузовик	- light truck (semi truck)
поважати	- to respect
поранення	- injury
розум	- brain; mind, intellect
сова	- owl
спостережний пункт	- observation post
справедливість	- justice
схема траншей	- sketch of trench system
тоннаж	- load capacity; tonnage
трактор-тягач	- tractor; prime-mover
траншеля	- trench; fire trench
тривітнний (грузовик)	- three-ton (truck)

тремтіти - затримтіти	- to tremble, to shake
труси́тися - затруси́тися	- to shiver, to tremble
тяга́ч	- prime-mover
узгобдувати - узгобдити	- coordinate
хвалі́ти - похвалі́ти	- to praise

1. Q. Your first and last name?

A. Гаврило Кривий.

Ваше ім'я й прізвище?

Havrylo Krivyy.

2. Q. Where is your observation post?

A. Мій спостережний пункт був на висоті 45,2, де ви мене захопили.

Де ваш спостережний пункт?

My OP was on hill 45.2 where you captured me.

3. Q. How many guns are in your battery?

A. У нас у батареї було чотири гаубиці калібру 122 мм.

Скільки гармат у вашій батареї?

We had four 122 mm howitzers in the battery.

4. Q. How is your battery organized?

A. Ми мали два вогневі заводи, завод артилерійської розвідки, парковий завод, відділ керування батареї і господарчий завод..

Як ваша батарея організована?

We had 2 firing platoons; an artillery reconnaissance platoon; an ammunition platoon; a battery headquarters and a service platoon.

5. Q. Are your guns towed or self-propelled?

A. Гармати, що ми маємо, не самохідні.

Ваші гармати на тягі чи самохідні?

The guns we have are not self-propelled.

6. Q. And what towing equipment do you use for your guns?

A. Ми використовуємо для цього грузовики.

7. Q. Do you have prime-movers?

A. Ні, не маємо.

8. Q. How many trucks were there in your battery altogether?

A. У нас було 9 грузовиків.

9. Q. What was the tonnage of your trucks?

A. Ми маємо 6 тритонніх грузовиків. Один на $2\frac{1}{2}$ тонни, один півторатонний і один чвертьтонний півгрузовик.

10. Q. What is the name of your battery commander?

A. Капітан Йосип Розум.

11. Q. Is he a good battery commander?

A. Один з кращих. Він закінчив артилерійське військове училище й знає своє діло на всі сто.

12. Q. Do they respect him in the battery?

Яку тягу ви застосовуєте для ваших гармат?

We use trucks for that.

Чи ви маєте трактори-тягачі?

No, we don't.

Скільки всього грузовиків було в вашій батареї?

We had 9 trucks.

Який тоннаж ваших грузовиків?

We have six three-ton trucks. A $2\frac{1}{2}$ ton truck; a $1\frac{1}{2}$ ton and a one quarter ton truck.

Як прізвище вашого командира батареї?

Captain Joseph Rozum.

Чи він добрий командир батареї?

One of the best. He has graduated from the army artillery school and knows his business a hundred percent perfectly.

Чи його поважають (шанують) в батареї?

12. A. Хоч він і суворий, але зате відомий своєю справедливістю. Він добре відноситься (ставиться) до всіх людей в батареї. Його всі хвалають і його батарея краща в дивізіоні.

Although he's a strict man, he's known nevertheless, for his justice. He treats all the men in the battery well. Everybody in the battery praises him, and his battery is the best one in the artillery battalion.

13. Q. How do you, as an observer, call for the fire of your battery?

Я викликаю батарею по телефону й кажу, що хочу стріляти.

Як ви, як спостерігач, викликаєте вогонь вашої батареї?

I call battery by phone and say that I want to fire.

14. Q. Is the phone the only means of communication with the battery?

A. Ні, в мене є радіо на випадок, коли телефон не діє.

Чи телефон є єдиним засобом зв'язку з батареєю?

No, I have a radio in case the phone does not function.

15. Q. How do you establish contact with the infantry when you are on patrol?

A. Піхота дає мені радіопаріт для зв'язку з КП батальйону.

Як ви пов'язуєтесь з піхотою, коли ви в розвідці?

The infantry gives me a radio set for contact with the battalion C.P.

16. Q. What call signs do you use in order to contact your battery?

A. Позивний моєї батареї "Біла сова".

Які позивні сигнали ви вживаєте, щоб зв'язатися з нашою батареєю?

My battery call sign is "Bila Sova".

17. Q. By what conventional signal do you identify yourself?

A. Я використовую позивний "Біла сова" і як мій позивний.

Яким умовним сигналом ви себе ідентифікуєте?

I use the call signal "Bila Sova" also as my call sign.

18. Q. What call signal do you use to contact the infantry?

A. Штик - Білий.

19. Q. How often do the call signs change?

A. Телефонні не змінюються. Радіо-позивні змінюються кожні два-три тижні.

20. Q. At what targets are you allowed to fire?

A. Майже по всіх.

21. Q. How many persons have to be in a group in order, that you may fire at it?

A. 8 - 10 осіб.

22. Q. Do you fire at a single truck?

A. Так.

23. Q. How much ammunition do you use?

A. Майже скільки хочу.

24. Q. How much ammunition do you keep at the battery?

A. По боекомплекту на гармату.

Який позивний ви вживаєте, щоб зв'язатися з піхотою?

"Styck - Bilyj".

Як часто змінюються позивні?

The phone call signals are not changed. The radio call signals are changed each two-three weeks.

По яких цілях вам дозволено стріляти?

Almost at any target.

Скільки осіб мусить бути в групі, щоб ви по ній стріляли?

8 - 10 persons.

Чи ви стріляєте по окремому грузовику?

Yes.

Скільки боеприпасів ви витрачаете?

Almost as much as I want.

Скільки боеприпасів ви тримаєте на батареї?

One basic load per gun.

25. Q. How many rounds are in a basic load?

A. 250 пострілів.

Скільки пострілів у боекомплекті?

250 rounds.

26. Q. What kind of shells do you fire?

A. Це залежить від цілі.

Якого типу снарядами ви стріляєте?

That depends on the target.

27. Q. Besides high explosives do you have other types of shells?

A. Так, ще маємо запалювальні й димові.

Чи крім фугасних, ви маєте й інші типи снарядів?

Yes, we also have incendiary and smoke.

28. Q. What is the maximum range of your guns?

A. Приблизно до 14.000 метрів.

Яка максимальна дальність стрільби ваших гармат?

Approximately up to 14,000 meters.

29. Q. How do you coordinate the conduct of fire with the infantry?

A. Як сигнал для переносу вогню, вдень вживамо різокольорові дими.

Як ви узгоджуєте (координуете) ведення вогню з піхотою.

Colored smoke is used as a signal to transfer fire in the daytime

30. Q. And at night?

A. Вночі - ракети.

А вночі?

Flares are used at night.

31. Q. Can you make me an approximate sketch of a trench system of your infantry?

A. Після поранення у мене дуже трусяться (тремтіть) руки, але я спробую.

Чи ви можете накреслити мені приблизну схему траншей вашої піхоти?

My hands are trembling because of an injury, but I'll try.

P A R T III.

HOMEWORK.

- I. Write a letter in Ukrainian to your parents informing them about your stay in Monterey. Give them some information about the city and about your work in the ALS.

II. Translate into Ukrainian:

1. The modern Soviet infantry doesn't differ too much from the infantry of the period of the 2nd World War.
2. We have several boxes of weapons and leaflets in Ukrainian, Russian and English.
3. At night the tank driver crawled to the tank and began to look it over.
4. When were you promoted to sergeant?
5. I'm going to Air Force Headquarters. I want to see my brother, who arrived here on some kind of business.
6. My assistant, Captain Smyk, has been transferred to the Coast Defense, and the rest of our regimental officers stayed in the artillery.
7. Engagements with the advancing enemy are taking place near the Dnipro River.

P A R T IV.

Translation and Conversation.

Translate into Ukrainian:

1. Who has the English typewriter?
2. Do you know how to type?
3. She is a very good typist.
4. Our Army defends our Country against the enemy.
5. Bring the arrested /man/ here.
6. Take him away.
7. What are you looking for? - Nothing in particular I'm searching the house.
8. The major ordered the lieutenant to report to H.Q.
9. You have to report to the colonel immediately.
10. My sister made me stay with her children.
11. We made him show us his marks /grades/.
12. You won't make me do this.
13. Don't think that he is a hero.
14. He is said to be an excellent mechanic.
15. He is reported to be abroad now.

СЛОВНИК - VOCABULARY

бойовий порядок	combat formation, battle formation
бойова охорона дивізії	combat security
вал /ч/ вали	battle outpost
бузол оборони	shaft, earth wall, bank
бузол опору	strong point, center of resistance
відбитий, -а, -е, -і (P.P.P.)	center of resistance
вогневий вал	driven away, repelled
глибина оборони	rolling barrage
господарчий, -а, -е, -і (Adj.)	depth of defense
добиватися - добитися	supply, economic, administrative
добиваюся	to aim at, to try to obtain (to get)
добивається	добр'яся
добиваєшся	добр'єшся
добивається	добр'ється
добиваємося	добр'ємося
добиваєтесь	добр'єтесь
добиваються	добр'ються
живá сила	animate power (personnel of)
застосувати - застосувати	
застосовую	to apply, to use
застосовуєш	застосую
застосовує	застосуєш
застосовуємо	застосуємо
застосовуєте	застосуєте
застосовують	застосують
замінений, -а, -е, -і (P.P.P.)	mined
зведення /с/ зведення	report, information
загороджувальний, -а, -е, -і (Adj.)	obstruction
зосереджений, -а, -е, -і (P.P.P.)	concentrated, intensive
загороджувальний вогонь	barrage, barrage fire
зосереджений вогонь	concentrated fire, convergent fire

зустрічний, -а, -е, -і	meeting, (wind), surprise (counter-attack)
зустрічний бій	meeting engagement
ідентифікувати	to identify
ідентифікую	
ідентифікуєш	
ідентифікує	
ідентифікуємо	
ідентифікуєте	
ідентифікуть	
командув /ч/ команди	commander of a division
координований, -а, -е, -і (Р.Р.Р.)	co-ordinated
копати - викопати	to dig
копаю викопаю	
копаеш викопаеш	
копає викопає	
копаємо викопаємо	
копаєте викопаєте	
копають викопають	
корпус /ч/ корпуси	corps
креслити - накреслити	to draw, to make a sketch
креслю	
креслиши	
креслить	
креслимо	
креслите	
креслять	
крижий, -а, -е, -і (Adj.)	crooked, curved
мати перевагу в вогневій сили	to have fire advantage
на основі цих даних	on base (ground) of this information
наступ на широкому фронті	advance on a wide front
недолік /ч/ недоліки	fault, shortcoming, defect
обхват /ч/	girth, circumference
оперативне завдання	mission for a large unit of operational size

півгрузовик /ч/ півгрузовики	half-truck
підтягати сили	to bring up forces
поважати	to respect
поважаю	
поважаєш	
поважає	
поважаємо	
поважаєте	
поважають	
поранення /с/ поранення	injury
прикриття /с/ прикриття	coverage
прямá наводка	direct laying, direct pointing
рити - вирити	
рию виррю	
риеш виршиш	
риє виршиє	
риємо виршиємо	
риєте виршиєте	
риютъ виршиютъ	
розгорнути бойовий порядок	to deploy for battle, to take up battle formation
сова /х/ сови	owl
справедливість /х/	justice
скерувувати - скерувати	to direct, to send
скерувую	
скерувуєш	
скерувує	
скерувуємо	
скерувуєте	
скерувують	
тоннаж /ч/	tonnage
траншея /х/ транші	trench, dug-out
тремтіти - затримтіти	
тремчу затримчу	
тремтиш затримтиш	
тремтить затримтить	

тремти́мо затремти́мо
тремти́те затремти́те
тремти́ть затремти́ть

тру́ситися - затру́ситися
тру́шуся затру́шуся
тру́сішися затру́сішися
тру́ситься затру́ситься
тру́симося затру́симося
тру́ситеся затру́ситеся
тру́сіться затру́сіться

to shiver, to tremble

уза́года́жений, -а, -е, -и

(P.P.P.) coordinated , agreed

уза́года́жувати - уза́года́ти
уза́года́жую уза́года́жу
уза́года́жеш уза́года́деш
уза́года́жує уза́года́дить
уза́года́жемо уза́года́димо
уза́года́жете уза́года́дите
уза́года́жують уза́года́дять

to make agree

хва́лити - похва́лити

to praise

хва́лю
хва́лиш
хва́лить
хва́лимо
хва́лите
хва́лять

хи́ба /х/
хи́би

mistake ; fault; defect

U K R A I N I A N

Basic Course

Lesson 157

ЧАСТИНА І.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ СРСР.

Вся територія СРСР поділена на військові округи /В.О./. На чолі кожної військової округи стоїть Командувач /командуючий/ Військам В.О., якому підлягають усі війська, що розташовані на території даної військової округи. Командувач Військам В.О. здійснює керівництво військама через¹ начальників окремих родів військ і служб.

Військово-повітряні сили /ВПС/, розташовані на території військової округи, підлягають безпосередньо Командувачеві /командуючому/ ВПС даної військової округи.

Військово-морські сили СРСР розташовані в Північному, Язовому океані, в Тихому /Великому/ океані та в Балтійському і Чорному морях. У складі військово-морських сил є також кілька флотілій, напр.: Дунайська, Дніпровська, Каспійська, Амурська. На чолі кожної флотілії стоїть Командувач флоту /флотілії/, а на чолі всіх військово-морських сил - Військово-Морський Міністр.

Основою збройних сил СРСР є сухопутні сили. Найбільшим /найбільшим чисельним/ родом військ є піхота; потім ідуть - артилерія, бронетанкові і механізовані війська.

На чолі всіх сухопутних сил СРСР стоїть Головнокомандувач Сухопутних Сил.

За своєю організацією і за своїм бойовим призначенням² сучасна радянська піхота поділяється на стрілецьку, гірську стрілецьку, моторизовану, міжну і повітряно-десантну.

Найвище піхотне з'єднання - корпус. Стрілецький корпус включає в себе³ три дивізії. У воєнний час, залежно від⁴ бойових обставин, корпус підпорядковується артилерією з резерву Головного Командування, бронетанковими частинами і авіацією. На чолі корпусу стоїть командир корпусу, що має звання генерал-майора або генерал-лейтенанта. Керівництво корпусом він здійснює через штаб корпусу.

Стрілецька дивізія включає в себе: три стрілецькі полки, два артилерійські полки, полк середніх танків із дивізійним самохідною артилерією і два окремі артдивізійні: протитанковий і зенітний. Крім того, в складі дивізії є також спеціальні частини.

ВИСЛОВИ:

1. Здійснювати керівництво чéрез - to fulfil the management through the...
2. за своєю організацією і за - according to its organisational principle and its task
своїм призначенням
3. включати (включити) в сéбе - to include in itself
4. залежно від -- depending on

THE FIELD ARTILLERY LIAISON OFFICER.

(Офіцер зв'язку польової артилерії)

VOCABULARY.

агресор	aggressor
артилірійський батальйон	artillery battalion
балакати	to talk
балачка	talk
вдосвіта (удосвіта)	at day-break
відмовляти (відмовляє)	to refuse
вогко	damp, moist, wet
дезертир	deserter
діловий, -а, -е, -і	businesslike
заглушувач	muffle, jammer
капати (кропати)	to drop
окуповувати - окупувати	to occupy
органи безпеки	organs of the security
офіцер зв'язку	liaison officer
перебивати (роозмову)	to disturb, to interrupt conversation
перебігати - перебігти	to go over
перебіжчик	deserter, turn-coat
планувати	to plan
повітряний коректувальник	air adjuster

пов'язуватися (зв'язуватися)	to be connected (linked) with
погляд	opinion, look
польова артилерія	field artillery
помполіт (помічник по політичній частині)	junior political officer
порівняно	comparatively
приєднатися	to join
прямий телефонний зв'язок	direct telephone contact
розпитувати - розпитати	to question
службовий, -а, -е, -і	service
узгоджувати - узгідити	to make agree, to coordinate
чинити - вчинити	to act, to perform
чіткий	clear, distinct
шкідливий, -а, -е, -і	harmful

1. Q. Are you a deserter?

Ви дезертир?

A. Hi, я не дезертир. Я - перебіжчик.

No, I am not a deserter
I am turn-coat.

2. Q. Isn't that the same thing?

А хіба це не те саме?

A. Hi, Я думаю, що це різні речі. Дезертир - це той, хто просто втік із війська, щоб більше не бути воїном. А я перебіг на вашу сторону, щоб приєднатися до вас і воювати проти...

No, I think they are different things. Deserter is one who escapes from the army so as not to be a warrior. But I crossed the line in order to join you and fight against...

3. Q. Against your own people?

A. Які вони мені "свої"? Якби я не втік, вони б мене, мабуть, розстріляли.

4. Q. Why? Did you commit a crime?

A. Ні, але я вважаю комуністів агресорами. Вони окупували багато чужих країн і планують окупáцію інших. Я - проти цього. Тому, що про мої погляди довідалися советські органи безпеки, я вирішив перебігти на вашу стірану.

5. Q. Aha, I understand... Then you can give us all the necessary information about so called "your" people.

A. Певно, що так. Що вас цікавить?

6. Q. We want to know everything. But first of all tell us about your duties.

A. Добре, питайте...

7. Q. What are your duties?

A. Я офіцер зв'язку польової артилерії.

8. Q. What do your duties consist of.

Проти своїх?

What kind of "my own people" are they? If I didn't escape they probably executed me.

Чому? Хіба ви вчинили якийсь злочин?

No, but I consider communists as aggressors. They occupied many foreign countries and are planning to occupy more. I am against that. I desided to cross to your side because the Soviet organs of security found outabout my opinions.

Ага, розумій... Отже - ви можете дати нам всі необхідні інформації про "своїх"?

Definitely so. What are you interested in?

Нас цікавить все. Але перш за все розкажіть про свої обов'язки.

O.K., Ask.

Які ваші обов'язки?

I am a field artillery liaison officer.

В чому полягають ваші обов'язки?

8. A. Я знаходжуся у піхотному підрозділі, що його підтримує мій дивізіон. Я допомагаю узгоджувати вогнєву підтримку, що її одержує піхота.

I am in an infantry unit that my battalion is supporting. I help coordinate the fire support that the infantry receives.

9. Q. How many liaison officers are there in your battalion?

A. В нашому дивізіоні 4 офіцери зв'язку. Двое працюють із стрілецькими батальйонами. Третій працює з самим полком.

Скільки офіцерів зв'язку в вашому дивізіоні?

10. Q. What is the difference between the liaison officer that works with a rifle regiment and the liaison officer that works with a rifle battalion?

A. Дуже маленька. Офіцер зв'язку в полку обхоплює більший район. В основному він виконує те саме. Він узгоджує всі види артилерійського вогню, що може бути даний піхоті.

There are 4 liaison officers in our battalion. Two work with the rifle battalion in the regiment. The third one works in the regiment itself.

Яка різниця між офіцером зв'язку, що працює з стрілецьким полком, і офіцером зв'язку, що працює із стрілецьким батальйоном?

11. Q. How do you conduct observation of fire?

A. Я не проводжу безрозсірдного спостереження. Я працюю за допомогою передових артилерійських спостерігачів і повітряних коректувальників.

Very little. The liaison officer at regiment covers a larger area. Basically he does the same thing. He coordinates all forms of artillery fire that can be given to the infantry.

Як ви проводите спостереження за вогнем?

12. Q. What is an air adjuster?

I don't conduct direct observation. I work with the help of artillery forward observers and air adjusters.

Що таке повітряний коректувальник?

12. A. Це спостерігач, що літає над розташуванням ворога на легкому літаку і коректує вогонь.
- That's an observer who flies over enemy positions in a light airplane and adjusts fire.
13. Q. How many air adjusters are there attached to an artillery battalion?
- A. У нас є 2 легкі літаки, і обидва вони використовуються, як коректувальники.
- We have 2 light airplanes and both are used as air adjusters.
14. Q. How do you contact the air adjusters?
- A. В мене є радіо, за допомогою якого я можу пов'язуватися з повітряними коректувальними коректувальними і передовими спостерігачами.
- I have a radio with the help of which I can contact the air adjusters and the forward observers.
15. Q. Is the radio the only means of communicating with your observers?
- A. Ні, я маю прямий телефонний зв'язок з передовими спостерігачами.
- Чи радіо є єдиним засобом зв'язку з військовими спостерігачами?
- No, I have direct telephone communication with the forward observers.
16. Q. What do you do if this telephone communication fails?
- A. Якщо цей телефонний зв'язок відмовляє, я можу використати піхотні телефонні лінії.
- Що ви робите, коли цей телефонний зв'язок відмовляє.
- If this telephone communication fails, I can use the infantry telephone lines.

17. Q. Do you have direct phone communication with your own artillery battalion?

A. Так, маю. Я можу викликати його також і через піхотну телефонну лінію.

18. Q. Tell me, are your radio and phone conversations sometimes interrupted by us?

A. Так, досить часто. Робота ваших заглушувачів особливо шкідлива для нашого зв'язку. Вчора, наприклад, я не міг чути ні одного чіткого слова, коли балакав із помполітом полку.

19. Q. "Pompolit" what rating is that?

A. Так називається помічник командира полку по політичній частині. Помполіт - це, так би мовити, очі і вуха комуністичної партії в армії.

20. Q. You said that you were gabbing. Why didn't you say talking or conversening?

A. Це була не ділова, службова розмова, а приватна балачка. Помполіт розпитував про мої приватні справи і я зрозумів, що мабуть, він уже одержав якийсь донос на мене. Власне, тоді я й вирішив утекти, поки не пізно.

чи ви маєте прямий телефонний зв'язок із своїм артдивізіоном?

Yes, I have. Besides, I can call it also over the infantry telephone line.

Скажіть, чи з нашого боку вам інколи перебивають розмови по радіо і по телефону?

Yes, quite often. The work of your jammers is especially bad for our communications. For instance, yesterday I couldn't hear clear not a single word when I was gabbing with the regimental "pompolit".

Помполіт? Що це за звання?

An assistant on political matters to the regimental commander is called that. So "pompolit" is the eyes and ears of the communist party in the army.

Ви сказали, що ви з ним "балакали". Чому "балакали", а не "говорили", чи "розмовляли"?

It was not a business conversation but a private chat. Political officer was inquiring about my personal affairs, and I realized that probably he had some kind of a report on me. That's when I decided to run away, before it got too late.

21. Q. When and how did you escape?

A. Сьогодні вдосвіта. Це був добрий час для втечі. Вдосвіта навіть вартові трбхи сонні. А крім того - надвірі було вбіко, кипав (краблав) дрібний дощ і не можна було чітко бачити, що навколо діється. Тому мені вдалося перейти фронт, порівняно, дісить легко.

Коли і як ви втекли?

Today before dawn. That was a good time to do it. Before day broke the sentries were a bit sleepy. And besides that it was wet outside, a fine rain was falling and it was impossible to see clearly, what was going around. Therefore I was able to cross the front comparatively easily.

P A R T III.

HOMEWORK.

- I. Write a letter in Ukrainian to a Soviet Army colonel in Berlin requesting information about two Americal enlisted men, who went for a walk to the Soviet Zone in Berlin and disappered.

- II. Translate into Ukrainian:
 1. The anti-aircraft artillery shot down the enemy plane before it was able to release its bombs.
 2. The crew of this tank participated in the Battle of Berlin.
 3. One of the basic tasks of the tanks is clearing the path for the advance of the infantry.
 4. Their tank was put out of action by a direct hit of an artillery shell.
 5. The plan of tank attack was worked out very well.
 6. Our new chief, Lt Col Poloz, resembles your brother very much.
 7. They drove up to the bridge, stopped and got out of the car.

P A R T IV.

Translation and Conversation.

Translate into Ukrainian:

1. I don't wish to be interrupted.
2. He doesn't like to be interrupted.
3. Don't interrupt me!
4. They are said to know Chinese very well.
5. Our teacher is said to have lived in Lviv.
6. He is said to be writing a new novel.
7. She is believed to be in Europe now.
8. The pilot is reported to have started early in the morning.
9. The boat was seen to disappear in the waves.
10. He was made to come and tell how it happened.
11. Would you like to be invited to the concert?
12. You have a tired look today.
13. I tire very easily in such weather.
14. I'm already tired of her.

СЛОВНИК - VOCABULARY

агресор /ч/ агрессори	aggressor
Аму́рський, -а, -е, -і	Amur
артилівізіон /ч/ артилівізіони	artillery battalion
балачка /х/ балачки	talk
балакати - побалакати	to talk
балакаю	
балакаєш	
балакає	
балакаємо	
балакаєте	
балакають	
вдосвіта	(Adv.) at day-break
відмовляти - відмовити	
відмовляю	to refuse
відмовляєш	
відмовляє	
відмовляємо	
відмовляєте	
відмовляють	
військова округа	military district
військові округи	
Військово-Морський Міністр	Secretary (Minister) of Navy
включати - включити	
включаю	to include
включаєш	
включає	
включаємо	
включаєте	
включають	
вогкий, -а, -е, -і	(Adj.) damp, wet, moist
вогко	(Adv.) damp, moist, wet
втеча /х/ втечі	escape

Головне Командування /с/		High Command
Головнокомандувач сухопутних сил		Supreme Commander of the Land Forces
даний, -а, -е, -і	(P.P.P.)	given, present
діловий, -а, -е, -і	(Adj.)	businesslike
заглушувач /ч/ заглушувачі		muffle
адісновати - адіснити		to realize, to put into practice
адісною		
адісною		
адісное		
адіснююмо		
адісносте		
адіснюють		
капати /крапати/ капає /крапає/ капають/крапають/		to drop
каспійський, -а, -е, -і		Caspian
комкор /командир корпусу/ комкори		Corps Commander
командувач /ч/ командуючий/ командувачі		commanding (officer)
корпус /ч/ корпс		corps
лижний, -а, -е, -і	(Adj.)	ski
окуповувати - окупувати		
окуповую	окупую	to occupy
окуповуєш	окупуєш	
окуповує	окупує	
окуповуємо	окупуємо	
окуповуєте	окупуєте	
окуповують	окупують	

органи безпеки

organs of the security

перебивати - перебити /розмову/ to disturb, to interrupt

перебиваю переб'ю

перебиваєш переб'єш

перебиває переб'є

перебиваємо переб'ємо

перебиваєте переб'єте

перебивають переб'ють

перебігати - перебігти

to cross, to go over

перебігаю перебіжу

перебігаєш перебіжши

перебігає перебіжити

перебігаємо перебіжимо

перебігаєте перебіжите

перебігають перебіжати

перебіжчик /ч/

deserter, turn-coat

перебіжчики

підлягати

to be subjected, to be under
the jurisdiction

підлягаю

підлягаєш

підлягає

підлягаємо

підлягаєте

підлягають

підсилюватись - підсилившись to strengthen oneself

підсилюється підсилившись

підсилюються підсилившись

планувати - запланувати

to plan

планую

плануєш

планує

плануємо

плануєте

планують

поділений, -а, -е, -і

(Р.Р.Р.) divided, distributed

поділятися

to share with somebody

поділяється

поділяються

помполіт /ч/

political officer

помполіти

порівняно

(Adv.) comparatively

проводити - запровадити	to conduct, to introduce
проводжу	
проводиш	
проводить	
проводимо	
проводите	
проводять	
прямий телефонний зв'язок	direct telephone contact
розпитувати - розпитати	
розпитую	to question,
розпитаю	to interrogate
розпитуєш	
розпитаєш	
розпитує	
розпитає	
розпитуємо	
розпитаємо	
розпитуєте	
розпитаєте	
розпитують	
розпитають	
самохідна артилерія	self-propelled artillery,
середній танк	medium tank
службовий, -а, -е, -і	(Adj.) service
узгоджувати - узгодити	
узгоджу	to make agree, to coordinate
узгоджу	
узгоджуєш	
узгоддиш	
узгоджує	
узгодди	
узгоджуємо	
узгоддімо	
узгоджуєте	
узгоддіте	
узгоджують	
узгоддята	
флотилля /з/ флотиліт	fleet
чіткий, -а, -е, -і	(Adj.) clear, legible
шкідливий, -а, -е, -і	" harmful
чинити - вчинити	
чиню	to act, to do, to perform
чиниш	
чинить	
чинимо	
чините	
чинять	

U K R A I N I A N

Basic Course

Lesson 158

ЧАСТИНА I.

ЗБРОЙНІ СИЛИ СРСР.

Артилерія і бронетанкові війська.

Артилерія - це один із основних родів військ. Вміле застосування артилерії вирішує успіх боя. Поруч із танками артилерія прокладає піхоті шлях своїм вогнем при наступі і допомагає відбивати натиск ворога при обороні. Радянський польовий устав ВС /по-російському "вооруженных сил", тобто збройних сил/ говорить, що всі дії військ на полі боя обов'язково повинні бути підтримані артилерією. Масоване і раптове застосування артилерії дає найбільш рішучі й швидкі наслідки.

Щодо потужності вогню, ваги, системи й призначення, артилерія поділяється на легку, середню, тяжку, артилерію великої потужності і спеціальну артилерію /протитанкову, зенітну, самохідну та інш./

Щодо своєї організаційної принадлежності, артилерія поділяється на військову, дивізійну, корпусну і артилерію РГК /Резерву Головного Командування/. Найвище артилерійське з'єднання - артдивізія /артилерійська дивізія/.

Протитанкова артилерія є в усіх частинах і з'єднаннях сухопутних військ. Найвище з'єднання - протитанкова бригада в складі трьох полків.

Зенітна артилерія поділяється на артилерію, що входить у військові з'єднання /напр. у стрілецьку дивізію/ та артилерію, що входить у склад військ ППО /Протиповітряної Оборони/ країни.

Самохідна артилерія /"самохідки", "самоходи"/, звичайно

батареями або дивізіонами, включається в склад мотомеханізованих і танкових частин і з'єднань. Кращими самохідними установками вважаються СУ-85 і СУ-100. Крім того є й тяжкі самоходи СУ-122 і СУ-152.

Завдання безпосередньої підтримки піхоти і прокладання іншіх при наступі мають також бронетанкові війська. Танкові з'єднання /корпуси, дивізії та бригади/, крім танків, включають у собі також моторизовану піхоту, артилерію різних видів і спеціальні частини.

Основним танковим з'єднанням є танкова дивізія. Сучасна танкова дивізія має три полки середніх танків /Т-34/, полк мотопіхоти, артилерію загального і спеціального призначення та такі підрозділи: авіацію, інженерні й хемічні.

В деяких танкові дивізії включаються й окрім полків тяжких танків /ІС/.

Легкі танки й броньові автомашини /броньовики/ включаються в розвідувальні батальйони піхотних і танкових дивізій та в розвідувальні дивізіони кавалерійських дивізій.

FIELD ARTILLERY BATTERY PERSONNEL.

(Особовий склад батареї польової артилерії.)

VOCABULARY.

вимога	requirement
віправляти - віправити	to correct
висновок	conclusion
відкриття	discovery
відносно	relatively, concerning
відповідальність	responsibility
відповідати за	to be responsible for
ганебний, -а,-е,-і	shameful, disgraceful
ганьба	shame, infamy
гарматний окоп	gun emplacement
грабіжник	robber
довір'я	trust, confidence
довірити	to trust
здивований, -а,-е,-і	astonished, surprised
здурити	to grow stupid
командир гармати	sectional chief
мішок	sack
мов (немов)	as if
навчений, -а,-е,-і	educated, learned

надходити - надійти	to come, to arrive
накриття	cover
намір	intention
ображений, -а,-е,-і	insulted
образа	insult
панорамний приціл	panoramic sight
паркове відділення	maintenance, squad
передчасно	prematurely
пильнувати	to look after, to watch
поводження	behaviour, treatment
позбавляти - позбавити	to deprive
позмінно	in turn
правильність	correctness
прикро	it's a pity
приціл	sight
сердитий, -а,-е,-і	angry
хазяїн	master, owner, land lord
як слід	as it should be

1. Q. Why are you so angry now?

A. Ні, я не сердитий. Я тільки здивований і почуваю себе ображеним.

2. Q. Who insulted you and how?

A. А хіба це не образа, що мене, добровільного перебіжчика на вашу сторону, арештували і тримають у в'язниці, мов (немов) якось грабіжника!

3. Q. Yes, it's a pity, but don't be angry. No one knows with what intentions you have crossed the front. Until they check you must be in a prisoner status.

A. А я вважаю, що такé поводження з перебіжчиками - це ганьба для вас. Цей ганебний факт позбавляє мене можливості відноситися до вас із довір'ям.

4. Q. Well, we'll speak about that later. Don't draw conclusions prematurely. And in the meantime answer my questions and prove /show/ whether we really can trust you.

A. Ну, добре. Питайте...

Чому ви зараз такий сердитий?

No, I'm not angry. I only am astonished and feel insulted.

Хто вас обравив і чим?

Isn't it an insult to keep me, a voluntary defector to your side, under arrest in prison as if I were a robber!

Так, це прикро, але не гнівайтесь. Ніхто не знає, з якими намірами ви перейшли фронт. Поки вас перевірять, мусите побути на становищі в'язня.

But I think that such treatment of defectors is a disgrace on your part. This disgraceful fact deprives me of the possibility of regarding you with confidence.

Ну, відносно цього поговоримо пізніше. Не робіть висновків передчасно. А тим часом відповідайте на мої питання і покажіть, чи ми справді можемо довірити.

Well, okay. You may... .

5. Q. Do you belong to the personnel of a battery of the field artillery?

A. Так. Я командир гармати.

Ви належите до особового складу батареї польової артилерії?

Yes. I am section chief.

6. Q. What kind of section?

A. Я маю 122 мм гаубицю.
При ній є 9 осіб обслуги.

Якби гармати?

I have one 122 mm howitzer.
It has a 9-man crew.

7. Q. What do you do as section chief?

A. Я хазяїн гармати. Я відповідаю за неї. Я пильную за тим, щоб гармата обслуговувалась як слід.

Що ви робите, як командир гармати?

I'm master of a cannon.
I'm responsible for it. I see /care/ that my gun is properly serviced.

8. Q. What do you mean by the term "properly serviced?"

A. Під цим я розумію, що я мушу дивитися, щоб гармата трималася в чистоті і в бойовій готовності. Розрахунок повинен бути навчений вести вогонь при всіх обставинах.

Що ви розумієте під словами "обслуговувалась як слід"?

By that I mean that I have to see that the gun is kept clean and in battle readiness. The crew has to be trained to conduct fire under all conditions.

9. Q. Do you aim the gun?

A. Ні, це робить навідник або помічник навідника. Я тільки часто перевіряю правильність наведення.

Ви наводите гармату?

No, the gunner or assistant gunner does that. I only frequently check the correctness of the sight setting.

10. Q. What do the rest of the men in your gun crew do?

A. Крім мене і навідника, є ще помічник навідника, один водій грузовика і п'ять номерів розрахунку.

11. Q. How many men work on the gun at one time?

A. Половина розрахунку.

12. Q. Why only half the crew?

A. Тому, що ми працюємо 24 години позмінно.

13. Q. How did you protect your gun from our fire?

A. Ми маємо відкритий гарматний окоп і мішкі з піском навколо нього.

14. Q. What sort of protection do you have for ammunition?

A. Ми риємо для набоїв маленький рів. Якщо ми стоїмо на одному місці довго, ми влаштовуємо над рівом накриття.

15. Q. And if you stay for a short time?

A. Тоді ми накриваємо набої брезентом.

Що робить решта людей у військовому гарматному розрахунку?

Besides me and a gun pointer, there are an assistant gunner, a truck driver, and five other members of the gun crew.

Скільки людей працює при гарматі одночасно?

Half the crew.

Чому тільки половина розрахунку?

Because we work 24-hour shifts.

Як ви приховували свою гармату від нашого вогню?

We have a gun pit dug and have sand bags laid around it.

Якого роду укриття мали ви для боеприпасів?

We dig a little trench for the ammunition. If we are located in one place for a long time, we put a cover over the trench.

А якщо ви стоїте лише протягом короткого часу?

Then we cover the ammunition with a tarpaulin.

5. Q. Do you belong to the personnel of a battery of the field artillery?

A. Так. Я командир гармати.

Ви належите до особового складу батареї польові артилерії?

Yes. I am section chief.

6. Q. What kind of section?

A. Я маю 122 мм гаубицю.
При ній є 9 осіб обслуги.

Якій гармати?

I have one 122 mm howitzer.
It has a 9-man crew.

7. Q. What do you do as section chief?

A. Я хазяїн гармати. Я відповідаю за неї. Я пильную за тим, щоб гармата обслуговувалась як слід.

Що ви робите, як командр гармати?

I'm master of a cannon.
I'm responsible for it. I see /care/ that my gun is properly serviced.

8. Q. What do you mean by the term "properly serviced"?

A. Під цим я розумію, що я мушу дивитися, щоб гармата трималася в чистоті і в бойовій готовності. Розрахунок повинен бути навчений весті вогонь при всіх обставинах.

Що ви розумієте під словами "обслуговувалась як слід"?

By that I mean that I have to see that the gun is kept clean and in battle readiness. The crew has to be trained to conduct fire under all conditions.

9. Q. Do you aim the gun?

A. Ні, це робить навідник або помічник навідника. Я тільки часто перевірю правильність наведення.

Ви наводите гармату?

No, the gunner or assistant gunner does that. I only frequently check the correctness of the sight setting.

10. Q. What do the rest of the men in your gun crew do?

A. Крім мене і навідника, є ще помічник навідника, один водій грузовика і п'ять номерів розрахунку.

11. Q. How many men work on the gun at one time?

A. Половина розрахунку.

12. Q. Why only half the crew?

A. Тому, що ми працюємо 24 години позмінно.

13. Q. How did you protect your gun from our fire?

A. Ми маємо відкритий гарматний окоп і мішкі з піском навколо нього.

14. Q. What sort of protection do you have for ammunition?

A. Ми риємо для набоїв маленький рів. Якщо ми стоїмо на одному місці довго, ми влаштовуємо над рівом накриття.

15. Q. And if you stay for a short time?

A. Тоді ми накриваємо набої брезентом.

Що робить решта людей у військовому гарматному розрахунку?

Besides me and a gun pointer, there are an assistant gunner, a truck driver, and five other members of the gun crew.

Скільки людей працює при гарматі одночасно?

Half the crew.

Чому тільки половина розрахунку?

Because we work 24-hour shifts.

Як ви приховували свою гармату від нашого вогню?

We have a gun pit dug and have sand bags laid around it.

Якого ріду укриття мали ви для боеприпасів?

We dig a little trench for the ammunition. If we are located in one place for a long time, we put a cover over the trench.

А якщо ви стоїте ліше протягом короткого часу?

Then we cover the ammunition with a tarpaulin.

16. Q. What protection did the battery have?

A. Для цього було декілька кулеметів.

17. Q. How many of them were there?

A. Я точно не знаю кількості. Їх було навколо батареї 4 або 5.

18. Q. What else was there to protect the battery?

A. Вночі ми висилали кілька чоловік для охорони.

19. Q. What kind of sight do you have on your guns?

A. Ми маємо панорамний приціл.

20. Q. How many rounds can you fire per minute?

A. Ми можемо робити по 4 постріли на хвилину протягом короткого часу і 2 постріли на хвилину, хоч і цілий день.

21. Q. How did you get your ammunition?

A. Їх доставляло паркове відділення батареї.

22. Q. How many men are in the ammunition section?

A. Там є 9 осіб.

Як прикриття мала батарея?

There were several machine guns for that.

Скільки їх там було?

I don't know the number exactly. There were 4 or 5 of them around the battery.

Що ще було для прикриття батареї?

We sent some men out at night for protection.

Якого типу приціл маєте ви на ваших гарматах?

We have a panoramic sight.

Скільки пострілів ви можете робити на хвилину?

We can fire 4 rounds per minute for a short time and 2 rounds per minute all day if necessary.

Як ви одержували боеприпаси?

The battery ammunition section delivered it.

Скільки людей у парковому відділенні?

There are 9 men in it.

23. Q. What are the duties and rank of each man in the ammunition section?

A. Командир відділення - старший сержант. Три молодші сержанти - водії тягачів і п'ять рядових - вантажники.

24. Q. What means of transportation is there in the ammunition section?

A. Там є три тягачі і три причепи для боєприпасів.

25. Q. How do you get requests to fire?

A. Виклики для ведення вогню надходять у центр керування вогнем, а звідти передаються на батарею.

26. Q. From where do fire missions come to the fire direction center?

A. Звичайно від одного з передових спостерігачів. Проте, вони можуть надійти також із дивізійну або навіть із штабу дивізійної артилерії.

27. Q. But doesn't the infantry ever request fire by itself?

Які обов'язки і звання кожної особи в парковому відділенні?

Chief of section is a senior sergeant. Three junior sergeants are prime mover drivers, and 5 privates are ammunition handlers.

Скільки транспортних засобів є в парковому відділенні?

There are 3 tow trucks and 3 ammunition trailers.

Як ви одержуєте виклики для ведення вогню?

Fire requests come to the fire direction center and are relayed from there to the battery.

Звідки надходять вогневі завдання в центр керування вогнем?

Usually from one of the forward observers. However they may also come from the battalion or even from division artillery headquarters.

А хіба піхота сама ніколи не вимагає відкриття вогню?

27. A. Так, інколи ті піхотні підрозділи, що ми їх підтримуємо, також вимагають відкриття вогню. Але, звичайно, вони це роблять через одного із передових спостерігачів.

Yes, sometimes the infantry units supported by us also request fire. But usually they do that through one of the forward observers.

28. Q. Well, okay. That's enough for now. Now they will free you from under guard and transfer you into an ordinary barrack.

A. Дякую. Цим ви виправляєте свою помилку.

Ну, добре. Покищо - досить. Зáраз вас звільнить із-під варти і передійдуть у звичайний барак.

29. Q. I beg your pardon, this wasn't my mistake. I only was fulfilling the requirement of the command. I let you free on my own responsibility. If you escape - I'll be arrested instead.

A. Втікати? О, ні! Я ще не здурув, щоб зробити таку дурніцю.

Thank you. Doing this you are correcting your mistake.

Пробачте, це не була мої помилка. Я тільки виконував вимоги командування. Я звільню вас на власну відповідальність. Якщо ви втечете - менé арештують замість вас.

Run away? Oh, no! I haven't become so crazy yet as to make such a blunder.

P A R T III.

HOMEWORK.

I. Write a letter in Ukrainian inviting your Ukrainian friend to dinner.
Be specific about date, time and your address.

II. Translate into Ukrainian:

1. Have you heard him play the piano?
2. Nobody noticed her leave the room.
3. We noticed him make the mistake.
4. The chief ordered the work to be done.
5. He would like to be paid more for his work.
6. Would you like to be appointed director of a bank?
7. I should like to be invited to the party.
8. They demand to be sent home.
9. They don't wish to be asked about it.
10. I don't wish to be disturbed.
11. I don't want you to catch a cold.

P A R T IV.

Translation and Conversation.

Translate into Ukrainian:

1. This sergeant has been in the service 23 years.
2. Have you ever been abroad?
3. Soon we will go abroad.
4. What did you bring from abroad?
5. Are you employed here?
6. We crossed the border early in the morning.
7. We walked across the square.
8. They crossed over the bridge.
9. Soon they will move to their new house.
10. A month went by. During this month we covered the 15th lesson.
11. How many miles did you cover yesterday?
12. Who signed this letter?
13. Did you sign the paper he gave you?
14. Did you put your signature on the paper?
15. I subscribed to a Ukrainian newspaper.
16. He ordered several books from Europe by mail.

СЛОВНИК - VOCABULARY

артілівізія /х/ артілівізії		artillery division
бригада /х/ бригади		brigade
броньове автомобільна		armored car
вимога /х/ вимоги		demand, requirement, request
відправляти - відправити		to correct, to set
відправляю	відправлю	
відправляєш	відправиш	
відправляє	відправить	
відправляємо	відправимо	
відправляєте	відправите	
відправляють	відправлять	
висновок /ч/ висновки		conclusion
відкритті /с/ відкритті		discovery
відносно	(Adv.)	relatively, concerning
відповідальність /х/		responsibility
відповідати за		to be responsible
замілий, -а-, -е, -і	(Adj.)	able, skillful
ганебний, -а, -е, -і	"	shameful, disgraceful
ганьба /х/		shame
гарматний окоп		gun emplacement, gun pit
грабіжник /ч/ грабіжники		robber
дивізійний, -а, -е, -і	(Adj.)	division
застосування /с/		application, use
адивованій, -а, -е, -і	(P.P.P.)	astonished, surprised

дуріти - здуріти		
дурію здуріти		to grow stupid
дуріеш здуріеш		
дуріє здуріє		
дуріємо здуріємо		
дурієте здурієте		
дуріють здуріють		
корпусний, -а, -е, -і	(Adj.)	Corpse
масований, -а, -е, -і	(P.P.P.)	mass, compulsory, massed, concrntrated
мов /немов/		as if
мотомеханізованій, -а, -е, -і (P.P.P.)		motorized and mechanized
мотопіхота /х/		motorized infantry
навчений, -а, -е, -і	(P.P.P.)	educated
находить - надійти		to come, to arrive
находить надійде		
находить надійдуть		
накриття /о/		cover
накриття		
натиск /ч/		pressure
намір /ч/		intention
наміри		
ображений, -а, -е, -і	(P.P.P.)	insulted
образа /х/		insult
образи		
організований, -а, -е, -і (P.P.P.)		organized
панорамний приціл		panoramic sight
передчасно	(Adv.)	prematurely
пильнувати		
пильную		to look after, to watch over
пильнущ		
пильнус		
пильнүемо		
пильнүесте		
пильнүютъ		
поводження /о/		behaviour

позвавляти -	позвавити	to deprive
позвавлю	позвавлю	
позвавлеш	позвавши	
позвавляє	позвавить	
позвавляємо	позвавимо	
позвавляєте	позвавите	
позвавляють	позвавлять	
по змінно	(Adv.)	in turn
потужність/з/		capacity, power
прикро	(Adv.)	it's a pity
принадлежність/з/		belonging
приціл /ч/		sight
приціли		
прокладання /с/		laying, breaking
прокладати -	прокласти /шлях/	to lay, to break
прокладаю	прокладу	
прокладаеш	прокладеш	
прокладає	прокладе	
прокладаємо	прокладемо	
прокладаєте	прокладете	
прокладають	прокладуть	
раптобвий, -а, -е, -і	(Adj.)	sudden
самоход /ч/		power feed ; self-propelled
самоходи		
сердитий, -а, -е, -і	(Adj.)	angry
хазяїн /ч/ господар/		owner, land owner, master
хазяїни	господари	
як слід		as it should be

C O M B A T E N G I N E E R S .

(Сапери.)

V O C A B U L A R Y .

викривати - викрити	to discover, to expose
вогнище /с/	bonfire, fire, fire-place
головка /ж/	head
детонатор /ч/	detonator
дотримуватися-дотриматися	to keep, to follow
заданий, -а,-е,-и	given, entrusted
запал /ч/	fuse, primer
зусилля /с/	effort, endeavor
інтервал /ч/	interval, space, gap
креслення /с/	plan, sketch, drawing
кружок /ч/	disc, a little circle
масштаб /ч/	scale
мінорозшукувач /ч/	mine detector
налагоджувати - налагодити	to put right, to mend
наскільки	as far as
обслідувати	to inspect, to check
переночувати	to spend the night
переховуватися - переховатися	to hide oneself
підривник /ч/	exploder, demolition man

підричний взвід	blasting platoon
покришка /к/	cover
полум'я /с/	flame
рубати - зрубати	to hack, to cut, to chop
стовб /ч/	post, pole
схема не в масштабі	sketch is not made according to scale.
тарілчані міни	flat antitank mines
усувати - усунути	to smooth away, to remove
ухильатися - ухильтися	to evade, to avoid
щуп /ч/	probe

1. Q. Tell me - where and how you were you captured?

A. В лісі біля вогнища.

Розкажіть - де і як ви потрапили в полон?

In the woods at fire.

2. Q. For what purpose did you build a fire in the woods?

A. Я заблудився і дуже змерз. Я хотів погрітися і переночувати біля вогню. Але ваші солдати побачили полум'я і викрили мене.

Для чого ви розіклали вогнище в лісі?

I got lost and felt very cold. I wanted to warm myself and spend the night at a fire. But your soldiers saw the flames and discovered me.

3. Q. Who were those soldiers in the woods?

A. Це були звичайні солдати, що рубали в лісі дерева на дрова.

Що це були за солдати в лісі?

They were ordinary soldiers who were chopping trees for fire-wood.

4. Q. Why were you in the woods?

A. Я зайшов у ліс, щоб перевіратися, бо побачив на шляху ваших солдатів із військ зв'язку. Вони налагоджували телефонний зв'язок: устанавлювали телефонні стовбі, що були зруйнувані нашими бомбами.

5. Q. What mission did you have when you got captured?

A. Я мав обслідувати місцевість, де можна було б попопулідні поставити мінне поле.

6. Q. What mine field is shown on this sketch?

A. Це схема мінного поля, яке я поставив сьогодні вранці.

7. Q. I see that the overlay is not according to scale. However, analyzing it one can see that the minefield is located at a road junction. What size field does this overlay indicate?

A. 50 на 75 метрів.

8. Q. What type of mines does a circle with the letter "X" indicate?

A. Це протитанкові міни.

9. Q. And what do these black circles mean?

Чому ви були в лісі?

I went into the woods to hide, for on the road I saw your soldiers from the signal communication troops. They were setting up telephone communications: they were fixing the telephone poles, which had been damaged by our bombs.

Яке було ваше завдання, коли ви потрапили в полон?

I had to investigate the terrain where a mine field was to be laid in the afternoon.

Яке мінне поле показано на цьому кресленні?

That's an overlay of the mine field that I laid this morning.

Я бачу, що ця схема не в масштабі. Проте, розглядаючи її, можна бачити, що мінне поле знаходитьться біля роздоріжжя. Якого розміру поле показує ця схема?

50 by 75 meters.

Який тип мін означає круглі з літерою "X"?

They're antitank mines.

А що означають ці чорні круги?

9. Q. Протипіхотні міни.
10. Q. What is the interval between the antitank mines?
- A. 5 метрів.
11. Q. What type were the antitank mines?
- A. Радянські тарілчані міни зразка 41 р. (ТМ-41).
12. Q. Under how much pressure does such an antitank mine explode?
- A. Під тиском 150 кг.
13. Q. And how should one disarm such a teller mine?
- A. Щоб розрядити міну, треба відкрутити голівку на по-кришці. Потім треба обережно витягти запал з детонатором.
14. Q. What type were the anti-personnel mines?
- A. Радянські протипіхотні осісклонні міни.
15. Q. Are you a demolition man?
- A. Я командир відділення підривників.
16. Q. Did your squad belong to the demolition platoon?
- A. Так. А підривний взвод належить до саперної роти.
- Які інтервали між протитанковими мінами?
- 5 meters.
- Якого типу були протитанкові міни?
- Soviet teller mines model 41 (TM - 41).
- Під яким тиском вибухає така протитанкова міна?
- Under pressure of 150 kg.
- А як розрядити таку тарілчу міну?
- In order to disarm the mine, one has to unscrew the cap in the cover. Then one has to gently pull out the fuze with the detonator.
- Якого типу були противіхотні міни?
- Soviet antipersonnel fragmentation mines.
- Ви підривник?
- I'm a leader of the demolition squad.
- Ваше відділення належало до підривного взводу?
- Yes. And the demolition platoon belongs to the combat engineer company.

17. Q. How many men are there in the engineer company?

A. 5 офіцерів і 190 солдатів.

18. Q. How many in the demolition platoon?

A. 1 офіцер і 30 солдатів.

19. Q. Normally, who gives the order to lay mines?

A. Перший помічник начальника штабу (ПНШ-1).

20. Q. How much can you deviate from the assigned pattern?

A. Ухилятися не можна зовсім. Треба точно дотримуватися наказу.

21. Q. How is your demolitions unit used during an offensive?

A. Підривники звичайно йдуть спереду з передовими до-збрами. Їхнє завдання - знаходити міни й мінні поля.

22. Q. And how do the demolitions men find these mines and mine fields?

A. По-перше - за зовнішніми ознаками, а також - за допомогою мінорозшукувачів і шуплів.

Скільки людей у саперній роті?

Five officers and 190 enlisted men.

Скільки людей у підривному взводі?

One officer and 30 enlisted men.

Хто звичайно дає наказ ставити міни?

The S - 3.

Наскільки ви можете ухилятися від заданої схеми?

One can't deviate from it at all. One has to follow the order exactly.

Як використовується ваш підривний підрозділ при наступі?

The demolitions men usually go out front with the advance patrols. Their mission is to find mines and mine fields.

А як знаходить підривники ці міни й мінні поля?

First of all by external signs and also with the help of mine detectors and hand probes.

23. Q. Must the engineers immediately remove and disarm all mines?

Чи сапери мусять відразу усувати і розряджати всі міни?

A. Ні, це вимагає занадто багато зусиль. Спершу ми вишукуюмо проходи. Інколи ми робимо їх самі, усувачами потрібну кількість мін.

No, it requires too much effort. First we look for safe lanes. Sometimes we make them ourselves by removing the required number of mines.

LIAISON OFFICER.

(Офіцер зв'язку)

VOCABULARY.

більш-менш (менш-більш)	more or less
боездатний, -а,-е,-и	efficient
верх /ч/	top
в зв'язку з тим, що...	because of, in connection with that
вирівнювати - вирівняти	to level, to draw up, to form a line
виснажений, -а,-е,-и	exhausted
виснажувати - виснажити	to exhaust
відноситися до... (це відно- ситься до ...)	to refer , to be concerned
відрізаний, -а,-е,-и	cut off
день у день	day after day
десь тиждень тому	sometime a week ago
замінений, -а,-е,-и	exchanged
затримка /ж/	delay, set-back
зрілий, -а,-е,-и	mature , ripe
іржа /ж/	rust
іржавий, -а,-е,-и	rusty
іржавіти - заржавіти	to rust
кільце /с/	ring
куштувати - скуштувати	to taste

мала обстановки	map of the situation
годувати - нагодувати	to feed
низ /ч/	bottom
небоєздатний, -а,-е,-и	inefficient
недорéчний, -а,-е,-и	inopportune; unbecoming; misplaced
омивати(ся) - омити(ся)	to wash
опíрний пункт	point of resistance
останнім часом	lately, last time
поправляти - поправити	to fit , to repair
потіти - спотіти	to perspire, to sweat
потрапити в кільце	to get into encirclement
потреба /ж/	need
придбати	to acquire
прикривати - прикрити	to cover
ржавіти - заржавіти	to rust
ржавий, -а,-е,-и	rusty
розтягнений, -а,-е,-и	spread
сирий, -а,-е, -и	damp, moist, raw
спілкий, -а,-е,-и	ripe
сmak /ч/	taste
стик /ч/	butt, junction
у відношенні до	as in regard to
цими дніми	these days

1. Q. What is your name?

A. Я капітан Федір Спілій.

2. Q. Spilyj? What a strange name?

A. Це українське прізвище.
Слово "спілій" по-україн-
ському означає те саме,
що англійське слово "ripe".

3. Q. Really? I studied the Ukrainian language and heard another word which meant "ripe". This word is: is: "zrilyj".

A. Так. "Спілій" і "зрілій"
означають майже те саме.
Тільки слово "зрілій" оз-
начає також і те, що ан-
глійське слово "mature".
Тому це слово вживается
також тоді, коли говорить-
ся про людей, а слово
"спілій" відноситься тіль-
ки до сівочів.

4. Q. Oh! I see. Well, okay. Excuse me for asking you these unnecessary questions. And now tell me - aren't you hungry by any chance?

A. Ні, ваші солдати мене добре нагодували. Але коли я потрапив у ваші руки, я був дійсно дуже голодний і виснажений.

5. Q. Why? Do they feed in the Soviet Army poorly?

Як ваше прізвище?

I'm Captain Theodore Spilyj.

Спілій? Що за дивне прізвище!

This is a Ukrainian name. The word "spilyj" in Ukrainian means the same as the English word "ripe".

Хіба? А я вчив українську мову і чув інше слово, що означає "ripe". Це слово - "зрілій".

Yes. The word "zrilyj" means the same. Also the word "zrilyj" has the same meaning as the English word "mature".

One uses this word also when one speaks about people, and the word "spilyj" refers only to fruit.

Ага! Ну, добре. Пробачте за ці зайві питання. А тепер скажіть - чи ви, часом, не голодні?

No, your soldiers have fed me well. But when I got into your hands, I really was very hungry and exhausted.

Чому? Хіба в радянській армії погано годують?

5. A. Взагалі - годують гірше, ніж у вас. Але коли на-ша частіна потрапила в кільце, ми були відрізані від своїх баз постачання і не мали ніяких харчів. Доводилося їсти сирій кукурудзу.

6. Q. What do you say? I never tasted raw corn. Well, and how does it taste?

A. А ви скуштуйте...

7. Q. Well, that's enough jokes. What was your service position?

A. Я офіцер зв'язку із штабу 26-го стрілецького полку, 9-ї дивізії.

8. Q. To what unit were you attached for liaison purposes lately?

A. До 62-го стрілецького полку.

9. Q. How is the 62nd Rifle Regiment situated with respect to the 26th Rifle Regiment?

A. Вони сусіди. 62-й полк знаходитьться лівоборуч на південь від 26-го.

10. Q. Where is the boundary between them?

A. Вздовж дороги Іванівка - Мартинівка.

In general - they feed worse than in yours. But our unit was encircled, we were cut off from our supply bases and food. We had to eat raw corn.

Шо ви кажете? Ніколи не кушував сирої кукурудзи. Ну, якож ж вона на смак?

You may taste it...

Ну, досить жартів... Яке було ваше службове становище?

I'm a communication officer, from the H.Q. of the 26th Rifle Regiment, 9th Division.

До якоти частини ви були прикомандировані для зв'язку останнім часом?

To the 62nd Rifle Regiment.

Як 62-й стрілецький полк розташований у відношенні до 26-го стрілецького полку?

They are adjacent. The 62nd is located to the left and south of the 26th.

де є кордон між ними?

Along the Ivanivka - Martynivka road.

11. Q. How does the 26th Regiment secure its sector limits there?
- A. Там на невеличкому горбі праворуч від дороги є дуже сильний опірний пункт.
- Як 26-й полк забезпечує цей стик?
- There is a very strong center of resistance on a small hill to the right of the road.
12. Q. What antitank unit is covering this limiting point?
- A. Взвод протитанкових гармат протитанкового дивізіону нашої дивізії.
- Який протитанковий підрозділ прикриває цей стик?
- An antitank gun platoon from the antitank battalion of our division.
13. Q. Are there some visible local objects in the locality of the junction of the two regiments?
- A. Я вже сказав, що там є невеличкий горб. Верх горба вкритий кущами, а низ омивається водою з струмка, що витікає з-під горба. З помітних місцевих предметів є тільки великий камінь на самому верху горба.
- Чи є якісь помітні місцеві предмети в районі стику двох полків?
- I have already told you that there is a small hill. The top of the hill is covered with bushes, and the bottom of it is being washed by a stream which flows from under the hill. From under the noticeable local objects there is only a large stone on the very top of the hill.
14. Q. Who occupies the positions to the right of the 26th Regiment?
- A. 30-й полк нашої дивізії.
- Хто займає позиції праворуч від 26-го полку?
- The 30th Regiment of our Division.
15. Q. How far to the right does the 30th Regiment extend?
- A. Його фронт завдовжки біля чотирьох кілометрів.
- Як даліко праворуч розташений 30-й полк?
- Its front is about four kilometers long.

16. Q. Where is the boundary between the 30th Regiment and the division to the right of it?

A. Річка Іржава.

17. Q. Irzhava? Excuse my other inopportune question: is the name of this river derived from the word "irzha"?

A. Так, від слова "іржа" або "ржа", що значить - "rust". "Іржавий" - значить "rusty", а "ржавіти" - "to rust".

18. Q. Thank you very much for your explanation. You see, I have studied the Ukrainian language but I still do not understand the meaning of the words. You see, I'm sparing speaking with you.

A. Але ви говорите по-українському досить добре. Досі мені не було потрібно ні разу вас поправляти.

19. Q. Well, it's enough about the language. Now tell me - what contact did the 62nd Rifle Regiment have with the 30th?

A. Безпосереднього зв'язку між ними не було. Я знаю про 30-й полк тільки з мапи (карти) обстановки.

20. Q. The 19th Rifle Regiment used to be located in that very sector of the front. Where is it now?

Де є кордон між 30-м полком і дивізією пра-воруч від нього?

The Irzhava Creek.

Іржава? Пробачте за те одне недоречне питання: чи назва цієї річки походить від слова "іржа"?

Yes, from the word "irzha", or "rza", what means: "rust". "Irzhavyj" means rusty, and "rzhavity" - "to rust".

Дякую за пояснення. Я, бачите, вчив українську мову, але ще не добре розбирався в значеннях слів. Бачите, аж потішко, коли говорю з вами!..

But you speak Ukrainian very well. So far I had no need of correcting you.

Ну, досить про мову. Тепер скажіть - який зв'язок мав 62-й стрілецький полк з 30-м?

There was no direct contact between them. I know about the 30th Regiment only from the situation map.

Раніше на цьому відтинку фронту знаходився 19-й полк. Де він тепер?

20. A. Цимій дніми він був замінений 30-м полком. Де він тепер, я не знаю.

It was relieved the other night by the 30th Regiment. Where it is now, I don't know.

21. Q. Why was the 19th Regiment relieved?

A. Імовільно це була чергова зміна полків. Але я думаю, що це було зроблено в зв'язку з тим, що він був небоєздатний. Ви ж мусите знати, що він тежко потерпів десь тиждень тому. Я чув, що він втратив понад 20 відсотків складу.

Чому 19-й полк був замінений?

Possibly that was a routine rotation of regiments. But I think that this was done due to the fact that it was not combat effective. You ought to know that it suffered heavily about a week ago. I heard that it lost over twenty per cent of its personnel.

22. Q. Where did you get such information?

A. Це мені говорив командир 62-го полку.

Звідки у вас такі відомості?

The commanding officer of the 62nd Regiment told me that.

23. Q. And how about the other regiments? Are they efficient?

A. Більш-менш (менш-більш) боєздатні. Правда, останні бої дуже хід виснажили, але тепер вони придбали багато нової зброї і цим вирівняли свої втрати.

А як інші полки? Чи вони боєздатні?

More or less (less or more) - efficient. The truth is the last battles have exhausted them very much, but now they have acquired many weapons and thus balanced their losses.

24. Q. Does the number of weapons correspond to all requirements of the regiments?

A. Я думаю, що так. Крім того, нова зброя прибуває з тилу й далі - день у день, без ніякої затримки.

Чи кількість зброї там тепер цілком відповідає всім потребам полків?

I think it does. Besides that, new weapons continue to arrive from the rear - day after day without any stopping.

ДОДАТОК

ОЗБРОЄННЯ РАДЯНСЬКОЇ АРМІЇ.

Радянські сухопутні сили мають такі види й типи зброї:

I. БРОНЕТАНКОВЕ ОЗБРОЄННЯ

Танки: тяжкий "IS", середній Т-34, легкий Т-70.

Бронетанкові автомобілі.

Броньовані потяги.

Броньовані самохідні гармати: СУ-75, -85, -107 і СУ-152 мм.

II. АРТИЛЕРІЙСЬКЕ ОЗБРОЄННЯ -

ПОЛЬОВА АРТИЛЕРІЯ ЗАГАЛЬНОГО

ПРИЗНАЧЕННЯ.

Гармати калібру 75, 107, 122 і 152 мм.

Гаубиці калібру 122, 152, 203 і 280 мм.

Гірські 76 мм. гармати - розбірні для перевозу /перевезення/ на в'юках.

III. ПРОТИТАНКОВА ЗБРОЯ.

Гармати калібру 42 і 57 мм.

ПТ - рушниці калібру 147 мм., однозарядні системи Дегтярьова 1941 р. і самозарядні системи Симонова 1941 р.

Протитанкові міни і ручні гранати.

IV. ЗЕНІТНА ЗБРОЯ.

Зенітні гармати 57 мм і 85 мм. калібру.

Зенітні кулемети калібру 12,7 мм., однонофі і здвоєні.

Зчетверені кулемети Максима /калібр 7,6 мм./

У. МІНОМЕТИ

Міномети реактивної дії /"Катюші"/, змонтовані на автомашинах.

Міномети 160 мм. дивізійні.

Міномети 122 мм. полкові.

Міномети 82 мм. батальйонні.

Міномети 50 мм. ротні.

УІ. РУЧНА ВОГНЕПАЛЬНА

ЗВРОЯ КАЛІБРУ 7,6 ММ.

Кулемети ста́нкові системи Максима і Горюнова на колесах.

Кулемети ручної системи Дегтярьова.

Гвинтівки зразка 1891-30 р.

Рушниці-автомати зразка 1941 р. і карабіни-автомати зразка 1944 р.

Пістолети-автомати системи Шпагіна 1941 р. /ППШ/ і Судаєва 1943 р. /ППС/.

УІІ. МІНИ І РУЧНІ ГРАНАТИ

РІЗНИХ ЗРАЗКІВ.

СХЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ СТРІЛЕЦЬКОЇ ДИВІЗІЇ РАД. АРМІЇ

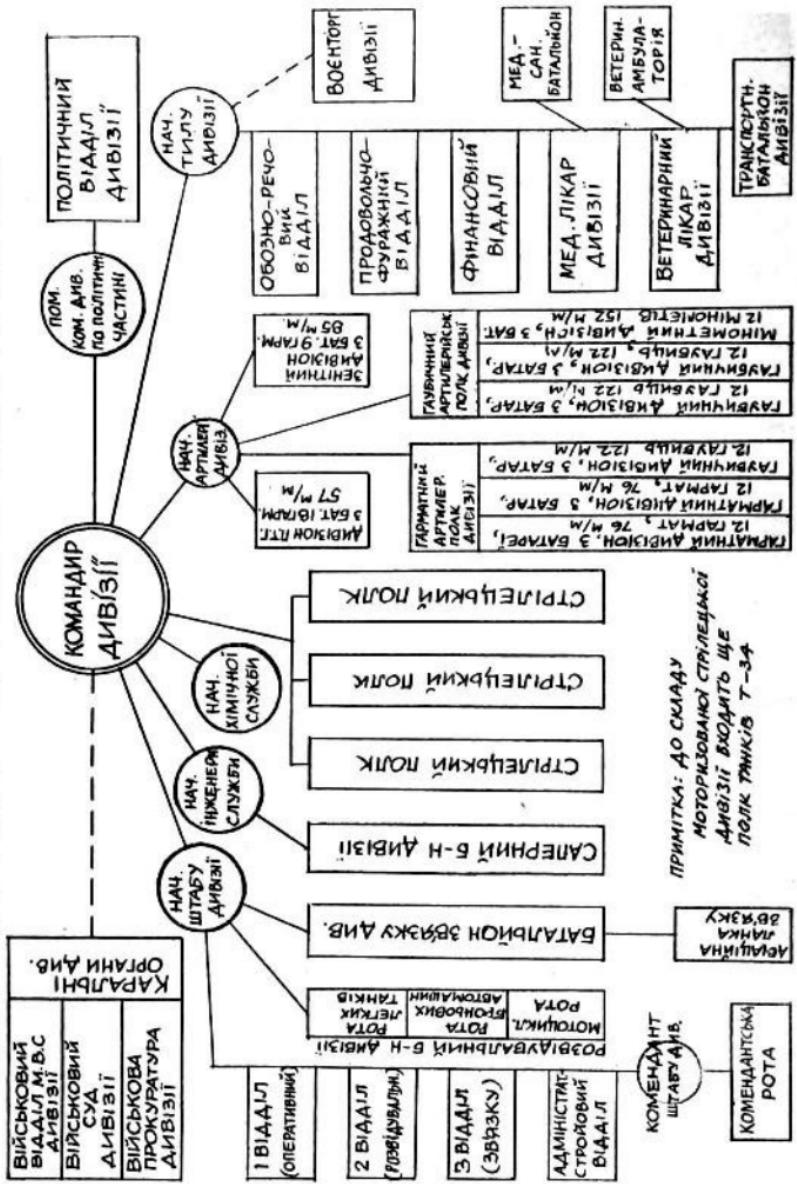
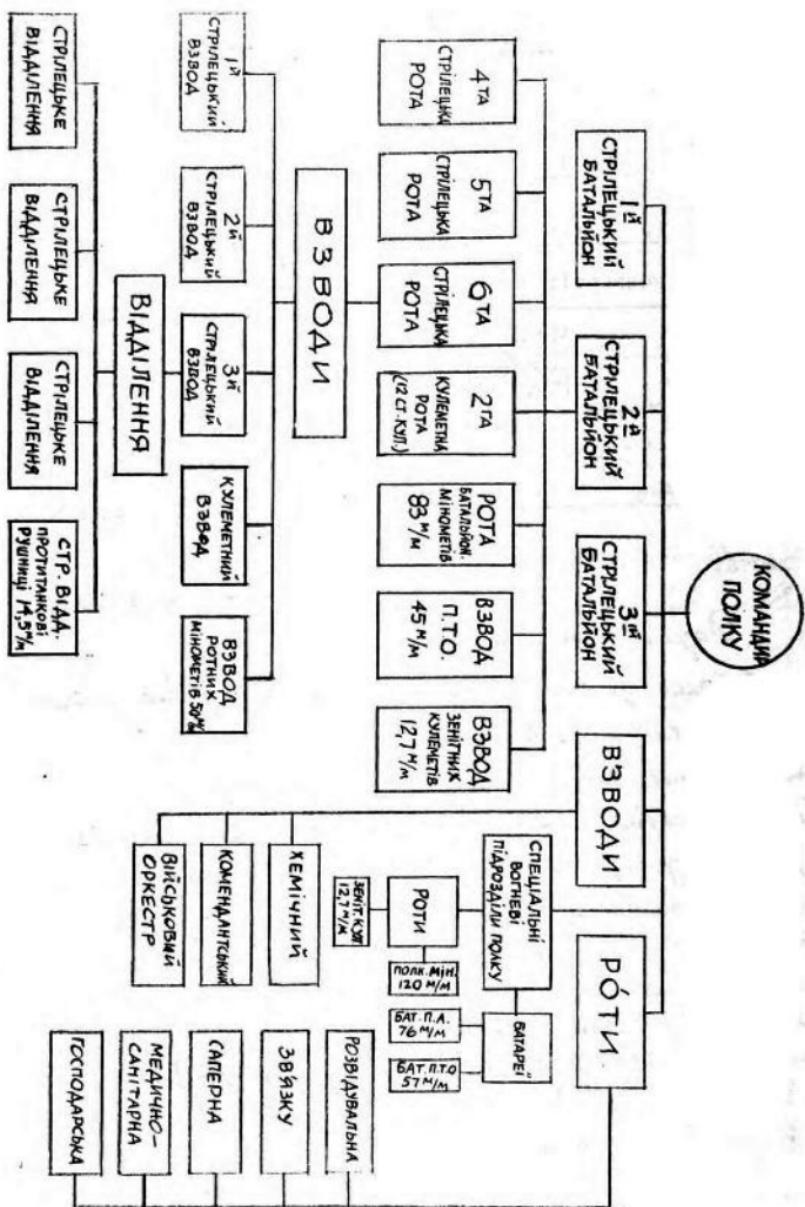


СХЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ СТРИЛЕЦЬКОГО ПОЛКУ РАДЯНСЬКОЇ АРМІЇ



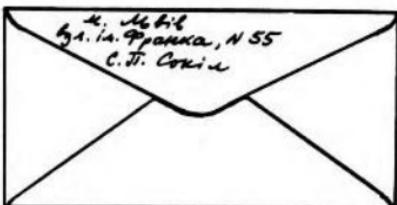
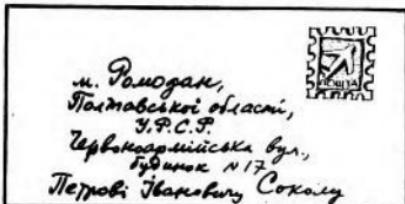
ЗРАЗКИ ЛИСТИВ І ДОКУМЕНТІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.

I.

ЛІСТУВАННЯ.

1. Лист до батьків.

Адресування на конверті:



Текст листа:

Львів, 5 травня, 1954 р.

Дорогі піану та мамо!

Це чівайнися, що таке добре я чиня. Був дуже занепадний, бо готувався до іспитів. Здається, склах^{*} усі іспити¹ зуміє зробити. Плану по-спірому, кілька осібівських ковін чиня. Дуже сподіваюся на Васи. Все ракуро дні, коли все, карбівки, касівки та електричні перерви і зміни припадали до нас. Оти більшість бід з приводу. Купив нові герметики, до спарі герметичні, і тепер не знаю, як відповісти прощані, що зробити подальше. Іншо можемо, то допомогли більш. Сподіваюся, що в нас все зде зробить.

Найкращі віхи друзів і знайомих.

Цим про Вас шукто, Вам сир - Степане

* витримав

2. Лист до дружини.

Адрéса на конвérті:

м. Ялта,
Кримської області
Санаторій "Сонячний",
Катерині Олексіївні Остапенко

Літнік, 2/IV-53.

Люба Катерина!

Мишило все вдається ти часу твою вигідну, а
відтісняє земельні місця. І поганіше все тур-
буватиме. Чо стається? Як тобі здорігти? Чи все
заправо?..

Всіма все добре. Твоїм архівам пам'ятати за біль-
ше і провідити все господарство в ході. Діам здо-
роби, але все складають за тобого. Не знаю, але
всім витримують цінність твоїх місцевих розумінь
з тобого. Та ї мені без тієї будь-якої певності є
скруто.

Надіюсь, що в тієї все добре і ти там зго-
ро вигоришавши: купаєшся в морі і виріблю-
єш на сорочі. А може все таїш забеха добре
товариство і згланіючи, і вискої забува

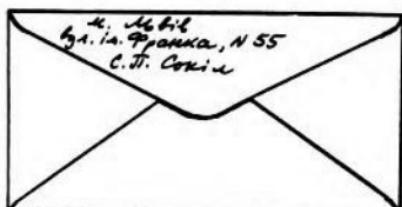
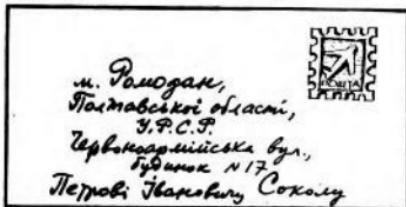
ЗРАЗКИ ЛИСТІВ І ДОКУМЕНТІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.

I.

ЛІСТУВАННЯ.

1. Лист до батьків.

Адресування на конверті:



Текст листа:

Львів, 5 травня, 1954 р.

Дорогі підліти та мако!

Це чи вайсе, що таке добре то мисл. Був дуже занепадний, бо готувався до іспитів. Здаємося, склав^{*} усі іспити¹⁾ дуже добре. Навчу по-старому, кілька особыхих ховін чим-то. Дуже сподіва за Васи. Все ракою дзи, каші вони, гарбузки, каспаче час лімкої перерви і з ліжку приїздати до нас. Оти більші від з грішни. Кумів моя геребікі, до старі первісні, і тепер не зможу, ти відійшов зрешеї, щоб дізнати згадку. Іншо мігосьше, як зупомнити. Сподіваюся, що в нас все добре.

Нікійне відмінної дружби і знайомств.

Кінчу Вас міуско, Ваш син - Степан

* витримав

2. Лист до дружини.

Адрéса на конверті:

м. Ялта,
Кримської області
Санаторій "Сонячний",
Катерíні Олексієвні Остáпенко

Krisb, 2/III-53.

Люба Катерíна!

Мамо все єта тісні від часу твоїх відіздж, а
від тієї мене нікто відволі. І навіть все тур-
бується. Чо стається? Як тобі здорів? Чи все
хорошо?..

Дома все добре. Моя місія підтверджена
чи і проводиться все вони дармо і скаж. Діам зда-
ється, але все складається за тобого. Не знаю, але
всім відповідаю чиста два місяці розлучки з
тобого. Та і мені без тієї було нечестно і
смішно.

Надіюсь, що в тієї все добре і ти така зго-
то відповідаєш: купаєшся в морі і вирібати-
ся на сонці. А якщо все тиши забийши добре
товариство і згланішомо, і висо від забуди

про чоловіка та про Гімні? Гáдую тобі
бýт обрèмнено, бо сама знати-жі булоючи
пері на куроїтаке...

Продáр, чо нарадує тобі про це. Звичай-
но, я вірю, чо ти добре думаш і
видаш. А якщо якою я ревніво тобé до інших
людей, то це після того, як я тобé
зійде падало.

Чому ж тобé цікаво і сорадко,

Мій — Михаїл

З. Лист до коханої дівчини.

Адреса на конверті:

с. Вербівка,
Одеської області, УРСР
Колгспі "Червоний Прáпор",
Галині Михайлівні Романчук

Берлін, 2/ІІІ-5/р.

Міла Галюсю! Сéрдечко моé хохáне!

Приіхав ізслів до місця свого призначення, але почуваво себé нещасливим без тéбе, моé поїздже-
нко. Не зувлéю, що я змогу тут жити без тéбе.
Увесь час перед очима в мене стоїть твой менший
образ, твої зоряні очі, твоé сонячне ліжко. Нікому
не забуду твоего самодіального пошильника, який ти по-
зарувала мені на прощання. Твої слова вірно по-
стійну в серці, до моé серце падéжить тиесни ти-
бі. Пишеш негайно. Як ти можеш скласти всі сповіси з
уточненням на новаю шаху, відрáзуж проси-
тиши падéжство, щоб дозволили тобі приїхати
сюди. Я все скажé, що маю парекаму; хочу одру-
житися. Отже - готуєш до побороті, моé до-
рогéнска метубутне другинопеко!

Чиєю тобé гаряче містою разіs,
твій павіс - ївáсе.

Адрéса на конверті:

м. Гóрлівка,
Стáлінської обл. УРСР
Шахта ім. Артéма
Інженéру Миколí Григоровичу Степовому

с. Опéновки, 10/в - 50р.

Дорогий друге Михаїо!

Давнішко я воне не мав тиg тéбé листів, але
все ж вірішив написати тобі це раз. Мóре
такі, нарéшті, відужнéши!

Я співú по-стáршу.⁴ Мáйоне все останнє про-
ходить на праці, немає часу навіть і відгу-
тиштити.⁵ Але праце мені не задовільнише: дбайше
також, а заробітки либеральні. Все це про те,
щоб бхось вірватися звісі. Але, сам зідеши, ще
мáйоне неможливо. Чимáв у гаюті про твої
їоніхи. Задзирю тобі. Тобі залоги ведé ⁶ вісні-
ми. А от мені - все підх не пасміло. Чи не міں
би ти допомогти мені вірватися звісі? Ігоре
ти мáєши такі добри звідки.

Продай, що турбую тебé своїм листами.

Благодáро тобі всого пакінграцуого. Передай мій
привіт своїй дружині і всій родині.

Північний друг Василь

5. Звичайний діловий лист до знайомого.

Адреса на конверті:

м. Київ,
Шевченківський бульвар, № 33
Романові Даниловичу Левицькому

м. Черкаси, 7/ІХ - 55р.

Іменівний Романе Даниловичу!

Вашого листа від 1/ІХ ц.р. одброкав. Дуже
дякую за Вашу наснабу пропозицію. Я сам
уже давно збиралася приїхати до Києва, щоб
підвищати собі віковідну професію. Потім дуже
рідко скористувалася Вашого пропозицією. На-
приклад, які документи треба взяти з собою.
Чи потрібна характеристика і рекомендація
професії?

Приїду до Києва десь між 18-м і 20-м ке-
ресня. Перед віїздом дам телеграму.
Птичі гáсац-буваїте здорово!

З чистого до Вас післяного

Г. Кохнова

6. Листобвне вітання.

Адреса на конверті:

м. Київ
вул. ім. К. Маркса, №9
О.В. Криворучко

10/II - 56р.

Світанчанська Олена Василівна!

Цілло віддам Вас із днем Вашого народження та дарю Вам багато часинвін років осунуті і найкращих юніць.

Привіт усій Вашій родині.

Цілло Валентина - Леона і Юрій
Лаврівські

ДОКУМЕНТИ.1. Заява до установи.

Директорові Національно-Придністровської
Станції (МРТС) при Радянській
"Браміні."

Від демобілізованого бій-
ця Радянської Армії,
громадянина с. Старий Кри-
мчук, Дніпропетровської
області,

Михайла Андrijовича Сміка

Заява.

Прόшу прийняти мене на праце в МРТС.
Мою працювати трактористом. За умові фра-
хом я працював³⁾ у радянські "Петрівка", Ка-
м'янського району, де розпочаття мене в
бригаді, де служив у бронемашині частині.

При угоду додав довідку від Кам'янського
районного Військашому про демобілізацію мене
з армії.

Михайло Синяк

м. Кам'янка, Дніпропетровської області,
вул. ім. 8^{го} березня,
буд. № 18

25^{го} квітня, 1947 р.

20. Довідка від установи.

Штами:

Правління колгоспу ім. Хрущова
с. Лопухі, Диканського району,
Полтавської області.

12 травня... 1952 р.
№ 1143

Д о в і д к а .

Цим свідчиться, що гр. Безштанько, Трохим
Свиридович, є член колгоспу ім. Хрущова і постійний
мешканець села Лопухі, Диканського району, Полтав-
ської області.



Голова Правління колгоспу -

Хома Убийвовк
(Хома Убийвовк)

Секретар -

Юхим Закарпетов
(Юхим Закарпетов)

3. Посвідчення (посвідка) для військовослужбовця.

Штамп:

Штаб 25-ї Червонопрапорної

Стрілецької Дивізії

18 червня ..., 1948 р.

№ 18015

м. Дубно.

Посвідчення.

Пред'явник цього капітан Лихоліт, Сергій
Гордійович, перебуває в службовому відрядженні до
м. Львова, що й стверджується підписом і печаткою.

Дійсно до ... 30 червня ... 1948 р.



Начальник Штабу 25-ї
Червонопрапорної
Стрілецької Дивізії

Полковник

(С.Гричак)

S. Gritsak

4. Військовий наказ.

Наказ № 127

по 18-ї гвардійській ордена Хмельницького стрілецькій
дивізії

15 травня 1950 р.

м. Рівне

Дня 15-го травня ц.р. я приступив до виконання обов'язків⁸ командувача 18-ою гвардійською ордена Хмельницького стрілецькою дивізією.

Підстава: Наказ № 187 Військового Міністерства

від 12.5.50.

Командувач 18-ої гв. бригади Хмельницького с.д.

Генерал Майор *Р. Абраулович* (Сивошапка)

5. Оголошення.

Оголошення.

Цим доводиться до відома⁹ всіх громадян м. Умані, що з дня 5-го січня до 15-го січня ц.р. включно відбувається обов'язкове для всіх громадян міста щеплення проти чесрнного тифу.

Всі громадяни протягом цього часу повинні з'явитися до своїх районових санітарних пунктів, список і адреси яких подаються нижче. Хто з громадян не з'явиться вчасно на відповідний санітарний пункт, буде покараний штрафом у розмірі 20 карб. Голови районових домоуправлінь і керівники будинків відповідальні за явку всіх мешканців.

Голова Міської Ради
м. Умані -

М. Абраулович

Секретар -

Л. Казан
(Л. Казан)

м. Умань,
2-го січня, 1933 р.

6. О б ' я в а .

О Б ' Я В А .

12-го березня ц.р. о 3-й годині дня в приміщенні робітничого клубу залізничників містечка Тростянець відбудуться

З а г á л ь н i з б ó р i

членів клубу робітників-залізничників.

Порядок дня:

1. Звіт голови правління клубу.
2. Звіт ревізійної комісії про наслідки ревізії.
3. Дебати (дискусії) по звітах.
4. Вибори нового правління.
5. Поточні справи.

Явка всіх членів профспілки обов'язкова.

Правління клубу.

Вислови:

- | | |
|--|--------------------------|
| 1. скласти іспит | - to pass an examination |
| 2. завести́ товариство (знакомство) - to make friendship
(acquaintance) | |
| 3. ревнувати до... | - to be jealous (of) |

4. жити по-старому - to live in old way
5. немає часу і вгіру глянути - no time to breath
6. тобі (йому, мені і т.д.) везе - you (to him, to me,etc.) have luck
7. працювати за фахом - to work professionally, to work in fields of one's training
8. приступити до виконання обов'язків - to start performing duties
9. довідити (довести) до відома - to inform (somebody), to call (кого?) attention (of somebody)

СЛОВНИК - VOCABULARY

адресування /с/

address

вельмишановний, -а, -е, -і (Adj.) highly respected, honorable

вигріватися - вигрітися
 вигрівається вигріюся
 вигрівашся вигрієшся
 вигрівається вигріється
 вигріваємося вигріємося
 вигріваєтесь вигрієтесь
 вигріваються вигріються

to bask in the sun, to sun oneself

виконання /с/

completion, fulfilment

вирикатися - вирватися
 виривається вирвуся
 вириваєшся вирвешся
 виривається вирветися
 вириваємося вирвемося
 вириваєтесь вирветеся
 вириваються вирвутися

to escape, to break loose

відгукуватися - відгукнутися to respond
 відгукуюся відгукнуся
 відгукується відгукнешся
 відгукується відгукнеться
 відгукуюмося відгукнемося
 відгукуєтесь відгукнетеся
 відгукуються відгукнуться

відповідальний, -а, -е, -і (Adj.) responsible

відповідний, -а, -е, -і

* proper; corresponding

відрядження /с/

mission

відрядження

вістка /з/
 вістки

news, information

вітання /с/
 вітання

greeting

давненько

(Adv.) a long time ago

дебати

(Pl.) debates

демобілізація /*/

demobilization

Демобілізований, -а, -е, -і (Р.Р.Р.)	demobilized
Дискусія /х/ дискусії	discussion
Діловий, -а, -е, -і	(Adj.) businesslike
Довідка /х/ довідкі	certificate
Довідити - Довести /до відома/	to lead to, to bring to one's knowledge
Довідку Доведу	
Довідник Доведеш	
Довідить Доведе	
Довідмо Доведемо	
Довідите Доведете	
Довідять Доведуть	
Домуправління /с/	house managing office
Заводити - завести /товариство,	to lead into, to make (friends)
Заводку заведу знайомство/	
Заводник заведеш	
Заводить заведе	
Заводимо заведемо	
Заводите заведете	
Заводять заведуть	
Заробіток /х/ заробітки	earnings
Задовільно (Adv.)	comfortably
Заява /х/ заяви	statement, application
Звіт /ч/ звіти	account, report
Зорянний, -а, -е, -і	(Adj.) starry
Хоханний, -а -е, -і	" loved, beloved, adored
Заскавливий, -а, -е, -і	" tender, affectionate
Листування /с/	correspondence
Личко /с/ личка	little face
Лобий, -а, -е, -і	(Adj.) sweet-heart, love

милій, -а, -е, -і	(Adj.)	nice, kind, pleasant
наглядати		to look after
наглядаю		
наглядаєш		
наглядає		
наглядаємо		
наглядаєте		
наречена /ж/		betrothed
наречені		
незатишно	(Adv.)	uncomfortably
об'ява /ж/		announcement
об'яви		
оголошення /с/		"
оголошення		
печатка /ж/		seal
печатки		
підпис /ч/		signature
підписи		
підшукувати - підшукати		to find something suitable
підшукую	підшукую	
підшукуеш	підшукаєш	
підшукує	підшукує	
підшукуємо	підшукаємо	
підшукуєте	підшукяте	
підшукують	підшукують	
подавати /до відома/		to announce, to inform, to serve
подам		
подаш		
подав		
подаемо		
подаете		
подаютъ		
покараний, -а, -е, -і	(P.P.P.)	punished
покликання /до армії/		calling, draft
порядок дня		agenda
посвідка /ж/		certificate
посвідки		
посвідчення /о/		"
посвідчення		

по-старому	(Adv.)	according to the old way, as before
поточний, -а, -е, -і	(Adj.)	current
поточні справи		current affairs
пошана /х/		respect
правління /с/		management
правління		
пред'являти - пред'явити		
пред'являю	пред'яви	to show
пред'являєш	пред'явиш	
пред'являє	пред'яви	
пред'являємо	пред'явимо	
пред'являєте	пред'явице	
пред'являють	пред'яви	
пред'явник /ч/		bearer
пред'явники		
привіт, /ч/		greeting
привіти		
приймати - прийняти		
приймаю	прийму	to take, to receive, to admit,
приймаєш	приймеш	to accept
приймає	прийме	
приймаємо	приймемо	
приймаєте	приймете	
приймають	приймуть	
приступити - приступати		
приступаю	приступлю	to start, to assume
приступаєш	приступиш	
приступає	приступиш	
приступаємо	приступимо	
приступаєте	приступите	
приступають	приступлять	
пропозиція /х/		offer, proposal
пропозиції		
прощання /с/		farewell
прощання		
рватися - порватися		
рвётися	порвётися	to tear, to rush to, to strive
рвутися	порвутися	
ревізійний, -а, -е, -і	(Adj.)	revisionary, auditing (committee)

ревізія /x/ рекомендація /x/ розлука /x/ серденько скучати - скучити скучаю скучу скучаєш скучиш скучает скучить скучаемо скучимо скучаете скучите скучают скучать	examination, revision recommendation separation darling to be bored
службовий, -а, -е, -і (Adj.)	official, service
солодко (Adv.)	sweet,
сподіватися сподіваюся сподівавшися сподівається сподівамося сподівастесь сподіваються	to hope, to expect
стверджувати - ствердити стверджую стверджу стверджуеш ствердивши стверджує ствердити стверджуемо ствердимо стверджуете ствердите стверджують ствердять	to prove
стверджуватися - ствердитися стверджується ствердиться стверджуються ствердяться	to be confirmed
товариство /с/ товариства	company, society, association
тьотя /х/ тьоті	(Coll.) aunt
улаштування /с/ улаштування	arrangement

чере́вни́й тиф		typhoid fever
шанбо́вни́й, -а, -е, -и	(Adj.)	honorable
штамп /ч/ штампи		stamp
шири́й, -а, -е, -и	(Adj.)	sincere, frank
я́вка /я/ я́вки		appearance

PB 7200-5-SB
750-31T

ARMY - ALS - PM - CAL I F - 56 - 50 - 357